

Dèwà Mε Ndèmndem Bye Mvènnswàeb Kwàse Lè Jân

Mwú ñkɔ' dèwà ton se

1 Dèwà ton se ta ywum ye Yesù Kristò kwàsâ bwum ke ndemndem nun sannzi. Mvènnswàeb ne fee Yesù mbyi nlisà! ywum màzwùm lè mè ci-she byon bá byi bi limmì swum se ye lànnzì ke kwan kwæ! nun. Yesù fyie cikpu' nyon ndɔ' bá nyí ni kiùn ci-she nyon Jân ywum màzwùm shé. **2** Jân dyi tì ku' shìtakwù ke nywi ywum ye nun yenne hwæn, ywum ye leli ke nywi le' Mvènnswàeb, kònndì lè lejkàem she Yesù Kristò be lisà!. **3** Tön lwen si lè mwum nyé tă dèwà ton se nzanngéa ke ñkwìn bwum nun. Tön lwen be tì ku' lè bwum bye ta mè ywi' nònnzi, be ywa' ñzæ! le' ye, ye wai ke ñwum Mvènnswàeb, be mwumnzi yon. Ntwi' se kwan mbèn ywum màzwùm ti kwukwâ!

Mè hwæsi ye Jân fyie lè mè ñkwìn bwum Yesù shanmbì ye ke ñgyɔ' Àzî nun

4 Mùn Jân, mùn ne kɔi dèwà ton se lè bwum bye ke me ñkwìn bwum Yesù shanmbì ye ke ñgyɔ' Àzî nun:

Mvènnswàeb ñgænnì byin, à fe byin flɔa. Nun ne be mbyî, à ni kwe jené, à yé tì bén kwan ndɔ'. Mè mpùn shanmbì bye dyi ke swi' gba' lwun shon, be ñgænnì ku' byin, be fe byin flɔa. **5** Yesù Kristò ne dyi shìtakwù she lejkàem, à ñgænnì tì ku' byin, à fe byin flɔa. Nun ne seti ywi yìmni ke nyinnìm bwum ywi nun, à be tì mìnèn ne län bwùlu mè mvèn ke cë ñgyɔ' wan. À tå bwi' yili, à nywàsâ bwi' ke ñyebbi nye' nun lè mvæb yon. **6** Li, à fyòsi bwi' ñkwìn bwum byon ye nun ne dyi mìnèn. Bwi' ti wé mè ci-mfe sàtikà! ke swi' ce nyon Mvènnswàeb. Ntwu be lè nun, Yesù Kristò. Ñkimmo' yon be ñwumfswùm. **Àmèn.**

7 Ceënì fe!, Yesù Kristò tă kìn ke bwɔ' nun. Mwum hwæn yé nun yenni lè ze' shon, kwo fe' bwum bye wue nun. Ke nyen yon nun, mè pa' bwum hwæn yé nyàemnà! ke ntwi' yon. Lè lejkàem, se ye ku' lànnzì li. **Àmèn.**

8 Nyeli nye' Mvènnswàeb ne cinni ñkimmo' ke nywi ywum hwæn leli le: «Mùn ni ñfunmi ywum hwæn, mùn be tì ku' mìmlɔkà! ywum hwæn». Nun ne be mbyî, à ni kwe jené, à yé tì bén kwan ndɔ'.

Jân yenne Yesù Kristò ke ndemndem num

⁹Mùn, Jân, ne dyi bàka nyin, mùn yě bÿin swum se lannzi mun nywi ke Pàtìmòsì shë. Bwi' lè bÿin, ke bwi' bi bæti lè Yesù Kristò, bwi' ta vènè yenni mbanmban, bwi' fyimnzi tì son mbanmban, bwi' ti bwum ke ywɔ' Mvènnswàèb nun mbanmban. Ti mün, be bænni mün, be kén mùn kë ke Pàtìmòsì, kpo ñgyo' ndɔ' se ke nlim du', ntwi' se mùn bi le'-Nswàèb shë, kònndì lè lènkàèm she Yesù kwàsi mun. ¹⁰Mpùn Mvènnswàèb kién mùn bènni nywi nywɔ' sonndè ndɔ', li, mùn ywɔ' be nyè yêm ñkwu mwum ndɔ' ta leli kimmi, ye ta hwæbli wë bæn, ¹¹lè ye ta le' le: «Swum se wù tă yen hwæn, kɔ' son ke dèwà nun. Wù fyi son lè mè ñkwìn bwum bÿem shanmbì nyé mùn yě wù mè myin mè nsòn nyan tannzi: Èfèzè, Sìmîr, Pègàem, Tiàtîr, Sàdê, Filàdèffì, kònndì lè Làòdisê.»

¹²Kwan se mùn ywo' li, mùn yònnzì me' bă mùn yen mwum ne tă leli lè mùn. Swum se mùn seti yen, à si mè lâem shanmbì bye bë cie lè gôl.

¹³Ke nyinnìm me lâem màzwùm, mùn yen swum ndɔ' wě mwum. Mwum màzwùm bi lè sàro lèbbi ndɔ' ke nywi, ñkàennnan ye nun kpæmmi ñkwù' nun, bë cie yon lè gôl. ¹⁴Ñnywùn nyon be pwëbbi le pwibpwib wě mbem. Me' yon be nyànnì wě win. ¹⁵Mè kwù byon be nye' wě ñwum ye bë pæli ke win. Ñkwu yon be ywùm wě pwààpwòà. ¹⁶Ke fya' ji yon nun, à kwumnde mè nywæ' bon shanmbì. Kàfà' pwu ndɔ' be nun kwain ke ñwum, she bë bon mè fya' bî. Fli me' shon be ñwum wě nywø' ne tă ñwum kimmi.

¹⁷Ké nyen ye mùn yen nun li, mùn swìtì nun me kwù wě dwon. Son, à sati mùn fyă' ji yon nywi, à shè lè mùn le: «Ba yi kwén wù, mùn ni ñfunmi ywum hwæn, mùn be tì ku' mìmlòkà' ywum hwæn. ¹⁸Mùn ni ñzison. Be lè mùn ywiâ, son jene, mùn yìmnâ ywi ñgyìnmbó'. Mùn cinni ñkimmo' ke nywi ywi lè ñsòn bwum ywi. ¹⁹Kó' ywum ye wù tă yen ye, wù dunmi ke nywi ywum ye ta lànnzì jene, a kén bén ke nywi ywum ye ta kin be nun. ²⁰Ti lè mè nywæ' shanmbì ye ke fya' ji yém nun ye, lè mè lâem shanmbì bye be fo' lè gôl be, mùn yé wù ñdù' shan kwàsi. Mè nywæ' shanmbì bi mè cikpu' Mvènnswæb bye ta mè ñkwìn bwum shanmbì nyèm bón. Mè lâem shanmbì bi mè ñkwìn bwum shanmbì nyèm.»

Dèwà se Yesù fyie lè ñkwìn bwum byon ye ke Èfêzè

2 ¹Mwum màzwùm kònndì mùn shé be le: «Ko' lè cikpu' Mvènnswàeb nyé tǎ ḥkwìn bwum ye ke Èfèzè byém bón, wù shé nun le: Ywo' fe' swum se kwan ke gwum mwum ne kwumndi mè nywæ' shanmbì ke fya' ji, nun ne tà ti kèn ke nyinnìm me lâem shanmbì bye be fs' lè gôl. ²Mùn lìmmi she se byin ta cì. Mùn lìmmi tì hwum se byin ta hwum ke ntwi' yêm, lè mñfyimni ye byin ta mè le' fyimni. Mùn lìmmi le byin yili kan le bwum nyenea ton ke ḥkwìn yin nun. Byin kennzâ bwum bye ta bon ne'

lon le mè ci-ntwum bŷêm, shikì bon ñe ñe ku', bŷin kën yen le mè ci-me mbwë' ñe. ³Byin bænnâ ñlim, bŷin yen vènè' ke ntwi' yêm, kwo fe' li, bŷin bwæti kan mwù. ⁴Son, swum fo' ndo' si kwe she mùn tâ byebbi ywo ke nywi yin. Swum màzwùm si le bŷin tâ ka tî mùn yili wë tâ she bŷin ñe mùn yili mbyî. ⁵Bâkeànì fe' kwan se bŷin ñe mùn yili ñzwonzwò' ke ndsunmi. Son jene, bŷin wonnzâ ñyili màzwùm. Kwebsénì pa' tòn shin, bŷin ci wë tâ she bŷin dñunme mbyî. Byin shi pa' tòn shin kwëbsi, mùn yë ñèn ke cì shin, mùn sheli bŷin lêm fya!. ⁶Son, ke fya' ndo' nun, bŷin ta tî ku' lwèn ndo' cì. Lwen màzwùm ni le bŷin ta ywum ye bwum Nikòlâ ta cì bŷinnçà, wë tâ she mùn ku', mùn tâ yon bŷinnçà.

⁷«Mwum ne cinni mè ywi' nywɔ' le', à nonnzì bon lwèn, à ywɔ' swum se Mpùn Nsanmi tâ leli lè mè ñkwìn bwum bŷêm. Mwum nyë yë wì ñgyô' wan lèan, mùn yë nun mbyi wò lè nun dñun ke ndem Mvènnswàb nun, à ji gwùm ñgæ' she ta ñzison fe.»

Dèwà se Yesù fyie lè ñkwìn bwum bŷon ye ke Sîmîr

⁸Mwum màzwùm shè tì mùn ñe le: «Kɔ' lè cikpu' Mvènnswàb nyë tâ ñkwìn bwum bŷêm ye ke Sîmîr bõn, wù shè nun ñe: Ywɔ' fe' swum se kwan ke ñwum mwum ne dyi ñdsunmi ywum hwæn, à ñe tì ku' mñmlòkà' ywum hwæn, mwum ne ywie, à kònndì ywi yìmni. ⁹Mùn lìmmi mè vènè' ne bŷin ta yen, mùn lìmmi nzæmnzæm ne tâ bŷin bænni. Son, lè lejkâèm, bŷin cinni ñjònndì nyë ñkâèmñkâèm. Mùn lìmmi tì ku' mè le' mbyibba ne ñe ta bŷin ghe ke nywi. Bwum màzwùm ñe ta bon ne' lon le mè Yudà, son, mè Yudà ñe ñan. Ñkwìn bwum Satèn ye. ¹⁰Ba yi kwèn bŷin lè vènè' se bŷin ye yen jene. Ceénì fe', Satèn yë bwum bŷin ndo' kë ke nye njé ña nun bweb bŷin. Byin ye vènè' yenni a ken wòlì ñgyîn wûm. Fyimnzénì mè vènè' ni, kwo fe' she ñe ye bŷin wu. Mùn yë bŷin dàsì fe lè ñzison dñwùmfñwùm.

¹¹«Mwum ne cinni mè ywi' nywɔ' le', à nonnzì bon lwèn, à ywɔ' swum se Mpùn Nsanmi tâ leli lè mè ñkwìn bwum bŷêm. Mwum nyë yë wì ñgyô' wan lèan, à ñâ tî ywi nyë mè mbì ywi.»

Dèwà se Yesù fyie lè ñkwìn bwum bŷon ye ke Pègâèm

¹²Mwum màzwùm kònndì tì shè ñe: «Kɔ' lè cikpu' Mvènnswàb nyë tâ ñkwìn bwum bŷêm ye ke Pègâèm bõn, wù shè nun ñe: Ywɔ' fe' swum se mwum ne cinni kâfâ' pwu she ñe bon mè fyâ' bî tâ wu shë. ¹³Mùn lìmmi ñe cë bŷin ton si, Satèn cinni ywɔ' shon kwe. Son, bŷin bi bæti lè mùn, bŷin yònnzi kan ñyè lè mbyi nyèm, kwo fe' kwan se ñe wue Àntipâ ke nyinnim shin nun, nun ne dyi ci-ndsyi shitàkwû ñkâèmñkâèm nyèm. ñe wue nun ke nsòn yin, cìci se Satèn tâ tòn kwe. ¹⁴Son, swum fo' ndo' si kwe she mùn tâ byebbi ywo ke nywi yin. Swum màzwùm si le bwum bŷin ndo' ta ywum ye Bâlâèm ñe lisâ' cì. Bâlâèm ñe Bâlâk mbyi lisea lè nun

pyisì bwum Izràél ke byebbi nun, bă bon ji nwò' ye be fee lè mè swàëb, bon ci tì ku' ñzàëmmì. ¹⁵Ke nyinnìm shin nun, byin cinni tî bwum ndò' bye ta ywum ye bwum Nikòlâ ta lìsà' dwon. ¹⁶Kwèbsénì pa' tòn shin. Byin shi pa' tòn shin kwèbsi, mùn yë bëèn ke cì shin ke kwan kwæ' nun, mùn dñì wì lè bwum màzwùm, mùn kwùlò' bon lè kàfà' she ta mun kwean ïwum se.

¹⁷«Mwum ne cinni mè ywi' nywo' le', à nonnzi bon lwen, à ywo' swum se Mpùn Nsanmi tă leli lè mè ñkwìn bwum ëyêm. Mwum nyé yé wì ñgyô' wan lèan, mùn yé nun ji ndò' fe, nyé bwum ji kife!. Mùn yé tì ku' nun mwèn kpati ñgwò' mpwèbbi pwibpwib fe, nyé be kɔ' jin nywæb ndò' zwem. Mwum ndò' limmi kan jin si, a shi be mwum ne tà ku' nun yé.»

Dèwà se Yesù fyie lè ñkwìn bwum ëyon ye ke Tiàtîr

¹⁸Mwum màzwùm kònndì tì lò' shè le: «Ko' lè cikpu! Mvènnswàëb nyé tă ñkwìn bwum ëyêm ye ke Tiàtîr bón, wù shè nun le: Ywo' fe' swum se kwan ke ïwum Mwan Mvènnswàëb, nun ne me' ta nyènnì ke mwu wë win, mè kwù nye' tì wë ñywum ye be ta pàell ke win nun. ¹⁹Mùn limmi she se byin ta cì. Mùn limmi ñyili ye byin ta bwùlu yili, lè mñkpa' ye byin ta bwùlu kpea. Byin tå ka ñyè yònñzi lè mbyi nyèm, byin ta ñlim bænni kwan hwæn. Mùn limmi tì ku' le she se byin ta cì jenç, se leân she byin be cì ke ndunmi. ²⁰Son, swum fo' ndò' si kwe she mùn tă byebbi ywo ke nywi yin. Swum màzwùm si le mñlib ne be ta lon le Jèzàbél, nyé tă nun ne' tweli wë ci-nleli ke ïwum Mvènnswàëb nun, byin ta nun ñànnzi ke nyinnìm shin nun. À tă mè ci-she ëyêm mbyi bwuli ke nñlsà' ye nun tă bon ñzàëmmì lisea. À lìsà' tì bon njika' me nwò' ne be fe lè mè swàëb. ²¹Mùn donnzâ nun pon bă nun kwèbsi pa' tòn shon, son, à yili kan nun donnzi ñzàëmmì yon. ²²Li ne ci, mùn yé nun ñgwènñgwèn ndò' fe nywi, à yen vènè' ñzwɔnzwò!. Mè hwæn ëyon hwæn, mùn yé bon vènè' twun ndò' yennzi, bon shi kwú kèn shan kwèbsi, be donnzi mè she mbyibbaa nyan. ²³Mùn yé tì ku' bwèn mlib ni wu, li, mè ñkwìn bwum ëyêm hwæn yé limmì le mùn ne ta mè nlim bwum cæsi, mùn limmì tì ku' mè mbàkà' nyan. Li, mè kikàèn ne byin ta cì hwæn, mùn yé byin nun fyòsi.

²⁴«Son, byin be nzwon ke Tiàtîr, byin dwon kan nñlsà' ywum ëyibbaa mlib ni, shikà byin limmì ku' swum se bwum ta lon le Ywum Satèn ye gwùmni, mùn shé lè byin le, mün cinni kan ndeb ndò' ye mùn yé byin lebbi. ²⁵Suku' din le byin bæn ywum ye byin yuseâ yi lwen han a kiùn wòllì kwan se mùn yé fyònnì. ²⁶Mwum ne yé wì ñgyô' wan lèan, à cì she shêm a ken bëèn ke mmlòkà' ñgyìn nun, mùn yé nun ñkimmo' fe bă nun ywo' mè pa' bwum hwæn ke cë ñgyô' wan. ²⁷Ñkimmo' ye mùn yé nun fe yi, Ce nyèm ne sete mun yon fe. À yé lwun sea lè ñjìnnndì nun, à yé bwum ëyibbaa nywòtea wë tå she be ta yi kwùkwò' kòn nywòtea. ²⁸Mùn yé tì ku' nun nywæ' ne tă dñwùm moan shikpon fe.

²⁹ «Mwum ne cinni mè ywi' nywo' le', à nonnzì bon lwen, à ywo' swum se Mpùn Nsanmi tă leli lè mè ñkwìn bwum byêm.»

Dèwà se Yesù fyie lè ñkwìn bwum byon ye ke Sàdê

3 ¹Mwum màzwùm kònndì tì mùn shè be le: «Kɔ' lè cikpu' Mvènnswàb nyé tă ñkwìn bwum byêm ye ke Sàdê bón, wù shè nun le: Ywo' fe' swum se kwan ñwum mwum ne cinni mè mpùn Mvènnswàb shanmbì, lè mè nywæ' shanmbì ke fya'. Mùn lìmmi she se byin ta cì. Bwum ta fɔkà' le byin bi lè ñzison, kànmbé!, byin bi yì dwon. ²Weàní zwô, byin kimnzi nywi, byin lèkì ywi ñgyinmbó. Ntwi' se mùn yennâ pa' tòn shin, a ba zu' ke me' Mvènnswàb. ³Bàkeàní le ywum ye be lisae byin mbyî, byin ci yon. Byin kwëbsi pa' tòn shin. Byin shi yìmnì dye nun, mùn yé byin semnzi wé ci-nywi', shìkì byin limmi kwan se mùn bén. ⁴Son, byindɔ' lè bwum bi kwe Sàdê, be ñgasi kan mè plé byan. Ti lè bon, bwi' ye kèn bwi' lè bon mbanmban lè mè plé pwibba nywi. Ntwi' se kwú kèn shan si lwen wé tà she mùn yili. ⁵Mwum ne yé wì ñgyô' wan lèan, be ye nun plè pwëbbi pwibpwib swî ke nywi. Mùn bă jin shon zùsi ke dèwà she be kôâ mè myin bwum be cinni ñzison dwùmfwùm. Mùn yé shè ke swi' Ce nyèm, kònndì ke swi' me cikpu' byon le mwum ne ti ñyèm.

⁶ «Mwum ne cinni mè ywi' nywo' le', à nonnzì bon lwen, à ywo' swum se Mpùn Nsanmi tă leli lè mè ñkwìn bwum byêm.»

Dèwà se Yesù fyie lè ñkwìn bwum byon ye ke Filàdèfì

⁷Mwum màzwùm kònndì mùn shé le: «Kɔ' lè cikpu' Mvènnswàb nyé tă ñkwìn bwum byêm ye ke Filàdèfì bón, wù shè nun le: Ywo' fe' swum se kwan ke ñwum mwum ne dyi ñsanmi, à be tì ci-lejkàm. Nun ne cinni kyî mvèn Dàvîd ke fya', nun ne tă ñwum bònmbiyi wò shìkì mwum ndɔ' cinni ñkimmo' ndwo' be. À dwo' tì ñwum bònmbiyi shìkì mwum ndɔ' cinni ñkimmo' ñjwò be. ⁸Mùn lìmmi she se byin ta cì. Mùn lìmmi ti ku' le byin bi swublea. Kwo fe' li, byin ywôlâ ñwum yém, byin byinno' kan mun ke ñkwìn bwum nun. Mùn wôâ ñwum mbyi ndɔ' ke swi' shin, mwum ndɔ' wòli kan kim à dwo' yon. ⁹Céenì fe' swum se mùn yé cì lè ñkwìn bwum Satàen, bon be ta bon ne' lon le mè Yudà, son, mè mbwè' be, be ba mè Yudà. Mùn yé bon dòlè' cì, be kiùn swummi ke swi' shin. Be ye lìmmi lè bon ne' le mùn yili byin. ¹⁰Ke byin ywôe ñzæ' le' ye mùn be byin shé le fyimnzeni mè vènè!, mùn ku', mùn yé konni lè byin. Vènè! ndɔ' ye bén ke nywi kwo wen ne hwæn ne cë ñgyô' wan zwem bă a kiùn nun bwëbbi. Son, mùn yé cì, vènè! màzwùm bă byin bénni ke nywi. ¹¹Kwan nzwonme kwæ', mùn yé bén. Dyiénì kimmi ke ywum ye byin yuseâ nun, lè mwum ndɔ' lèkì dàsì nyin yé. ¹²Mwum ne yé wì ñgyô' wan lèan, mùn yé nun dyili wé kwù nye ke nye Mvènnswàb nyèm nun. Swum ndɔ' she ye tì nun kwannzi be ba tî be. Mùn yé jin Mvènnswàb nyèm kôa ke nywi

nyon, mùn kɔ' tì ku' jin nsὸn Mvènnswàèb nyèm ke nywi nyon. Jin nsὸn màzwùm si le Yèrusàlèm she nywæb. Mvènnswàèb yë son kyìli ḥwai ye ke dëb. Mùn yë tì ku' jin nywæb ndɔ' she mùn ke nywi kɔa ke nywi yon.

¹³ «Mwum ne cinni mè ywi' nywo' le', à nonnzì bon lwèn, à ywo' swum se Mpùn Nsanmi tă leli lè mè ḥkwìn bwum ȳém.»

Dèwà se Yesù fyie lè ḥkwìn bwum ȳon ye ke Làođisê

¹⁴ Mwum màzwùm kònndì shè le: «Kɔ' lè cikpu' Mvènnswàèb nyë tă ḥkwìn bwum ye ke Làođisê bōn, wù shè nun le: Ywo' fe' swum se kwan ḥwum mwum ne be ta lon le Àmèn. Nun ne dyi shìtakwú ḥkàemnjkàem Mvènnswàèb, nun ne mè mbwé' tă ka kwan ḥwum. Nun ne dyi mwù ywum fō Mvènnswàèb hwæn. ¹⁵ Mùn lìmmi she se ȳyin ta cì. Mùn lìmmi le ȳyin ba wë mla' twènnndi, shikì ȳyin be ku' wë ye flɔa. Ke nyinnim ywum bî yi nun, mùn yili le ȳyin be swum fō!. ¹⁶ Son, ke ȳyin bi mùn ḥwum wë mla' yeli, mùn yë ȳyin gbui be. ¹⁷ Byin ta shè le ȳyin bi mè ci-njònndì, ȳyin cinni ywum mèan, swum ndɔ' tă ka ȳyin shi. Son, ȳyin lìmmi kan mbbòkì ne ȳyin bi mè ci-nzàemnzàem, ȳyin bi mè nshi, ȳyin be tì mè nywi pwìnpwìn, bwùbè kònndj' tì zwèm. ¹⁸ Mùn tă ȳyin ndëb lebbi le: kiènnì ȳyin hwin gđl ke fya' yêm, nyë be sannzâ lè win, bă ȳyin be mè ci-njònndì. Byin kiùn mè plë pwibba hwìnni tì ku', li, kwènnjin kën cil' pwìn bă tì ȳyin cil'. Byin kiùn tì ku' mvili me' hwìnni bă ȳyin dunni tì yenni be. ¹⁹ Lìmmènì le, bwum be mùn yili, bon be mùn tă swemnzi, bă mùn konndì bon kon ke mwu. Ke à si li, kènènì mwù ke she nun, ȳyin kwebsi pa' tòn shin. ²⁰ Ywɔñènì fe', mùn tă dyi ke ḥwum bònmbiyi lè mùn ci akyìlà!. Beshe mwum ndɔ' ywo' ḥkwu yêm, à wò mùn nye, mùn yë dun ke nye nyon, bwi' ji ji bwi' lè nun mbanmban. ²¹ Mwum ne yë wì ḥgyô' wan lèan, mùn yë nun kwemnzi ke ke shêm, à kìn tòn ke gba' lwun shêm zwèm lè mùn mban, wë tă she mùn ku', mùn lèan ḥgyô' wan, mùn kèn tòn ke gba' lwun fō' nun bwi' lè Ce nyèm.

²² «Mwum ne cinni mè ywi' nywo' le', à nonnzì bon lwèn, à ywo' swum se Mpùn Nsanmi tă leli lè mè ḥkwìn bwum ȳém.»

Ntwuli ye be ta Mvènnswàèb twuli ke dëb

4 ¹ Ke nyë yi, mùn lèmnze tì ndèmndem ndɔ' le ḥwum nye ndɔ' be lwon ke dëb. ḥkwu mwum ye mùn ywøe mbyî, ye be hwæbli wë bæn, ye she mùn le: «Nèaìn fe, mùn yë wù ywum ye ye lànnzì ke kwan kwæ' nun lisea.»

² Ke fya' zwèm ḥnywèn, Mpùn Mvènnswàèb kìn mùn bènni nywi. Li, mùn yen gba' lwun Mvènnswàèb kwe nlim dëb. Ke gba' màzwùm zwèm, mwum ndɔ' be kwe nji' ḥtònmi. ³ Fli me' shon be dwùm nùn, lè a ta bwum me' she ke mwu wë mè ḥgwò' lwukea ndɔ' bye be be lon le jæsipè bon lè sàdwân. Nsè' ndɔ' kanndi gba' lwun màzwùm, ye be tì ku' bwum

me' she ke mwu wě ñgwò' nlwen ndɔ' ne ße be lon le èmèrôdè. ⁴Ke mbeti gba' lwun, yì gba' yindo' ße tì kwe mwùm bî blàñ nyî, ye kanndi gba' lwun si. Bwumjikàem mwum bî blàñ nyî be zwem tònñgea lè mè plé pwibbɔa ke nywi. Be ße tì ku' lè mè tâem lwun ke mwu. Be cie mè tâem màzwùm lè gôl. ⁵Mbàn be ñywàtì ñwaì ye kwe gba' lwun zwem, lè à tâ hwæbli. Mè kaki shanmbì be kwe swi' gba' lwun nyànni. Mè kaki màzwùm ße mè mpùn Mvènnswàeb shanmbì. ⁶Swum ndɔ' ße ke swi' gba' lwun wě ðu' ndwun, se ße ðwùmnà' wě dàenñglà!. Se ße pwebbi le pwibpwib.

Ywum ndɔ' be kwe nyî ye kanndi gba' lwun ke ñgyò'. Ywum màzwùm ße ñzison, ye cinni me' cìci hwæn, ke swiswi' lè ke nyè. ⁷Swum she zwimbyi' gwili gbêm. She me mbì gwili mwén nà!. She me nlè cinni fli me' wě she mwum. She me nnyì gwili ñbyì' nyé tâ di. ⁸Ywum màzwùm, kwo wen cinni mè kwëb fyuru-fyuru. Be cinni me' cìci hwæn, ke nlimnlim lè ke pisean. Kpòn lè nywo', ße ta su' tòn lè ñshib. Be ße shib le: «Sanmi, sanmi, sanmi, wù ni Nyeli nye! Mvènnswàeb ne cinni ñkimmò' hwæn. Wù ne ße mbyí, wù ne tì jene, wù ne ye ßèn kwan ndɔ'!» ⁹Li, ywum ye cinni ñzison yi ta ñshib shibbi lè Mvènnswàeb. Be sakà! nun, nun ne dyi ke gba' lwun zwem ñtònmì, ße twuli nun ne cinni ñzison kwan hwæn, ße konndì tì nun osòkò' yili. ¹⁰Yì kwan hwæn ye bon ße cì li, kì-mwum bî blàñ nyî bwumjikàem bi kiùn swummi ke swi' Mvènnswàeb, ße twuli nun, nun ne cinni ñzison kwan hwæn. Be zwe' mè tâem ßyan bi, ße sati bon ke me kwù byon, lè ße ta le' le:

¹¹ «Ce ndwun Mvènnswàeb, wù ne dyi Nyeli nye!.

À si lwèn le bwum fe wù ñtwu, ße mwumzì wù, ße kwula' ñkimmò' ywû,
ntwi' se wù ne fo' ywum hwæn.
Ñyili ywû ye ci, ywum hwæn ße kwe.»

Dèwà se Mwen Nzwumjagan Mvènnswàeb bænne ke fya'

5 ¹Mùn yenne dèwà ndɔ' ke fya' mwum ne ße ke gba' lwun zwem ñtònmì. À bænni son ke fya' ji. Ke dèwà màzwùm nun, ße kœ son mè fya' bî hwæn. Be lilò' son lè mè mbu' kyì cìci shanmbì. ²Mùn yen tì cikpu' Mvènnswàeb ndɔ', à dunni leli lè ñkwu kimmi, lè à tâ cibbi le: «Yà mwum ne cinni ñkimmò' ñketa' me mbu' kyì ße, à wèlì dèwà se?» ³Son, mwum ndɔ' ße kän, kwo fe' ke déb, kwo fe' ke cë ñgyò' wan, kwo fe' ke nsòn bwum ywi, nyé wòli kim à wèlì dèwà si, à cë ke nlim. ⁴Mùn mgbìnnò' lè ñkwe, ntwi' se mwum ne wòli kim, à wèlì dèwà si, à cë ke nlim ße kän. ⁵Son, mwumjikàem ndɔ' shè lè mùn le: «Ba wù kwe, ce fe', gbêm ne kwan ke ðwon Judà nun, à ni ke mvu bwum mvèn Dàvíd nun, à lèân mè ci-byinzzì byon ke wì nun, à wòli kim à keta' mè mbu' kyì shanmbì bi, à wèlì dèwà màzwùm..»

⁶Ke nyě yi, mùn yen tì mwén nzwumnjgan ke swi' gba' lwun ñdyi. À bì ke nyinnim bwumnjkàem mwum bî blàn nyî bì, lè ywum nyî ye cinni ñzison yi. À bë wë bë wuâ nun nùn. À cinne mè nzwu ke mwu shanmbì, à cinne tì mè me' ke mwu ñshanmbì. Mè me' màzwùm ne cysi mè mpùn Mvènnswàèb shanmbì ne nun tâ fyi ke ñgyô' wan nun hwæn. ⁷Mwén nzwumnjgan ni senndô', à yè dëwà se be ke fya' ji mwum ne ñtònmi ni. ⁸Kwan se nun yèè dëwà si, ywum ye cinni ñzison nyî yi kiìn swummi ke swi' shon lè bwumnjkàem mwum bî blàn nyî bì hwæn. Wén ne hwæn cinni mbé' ke fya', à cinni tì kwêb ne bë ci lè gôl. Mè kwêb màzwùm be lwinncà lè mè wò' me nwùm ye lwen. Ye lisa' mè ñkeli bwum Yesù. ⁹Bë dunmi ñshib nywæb ndô' shibbi le:

«Wù cinni ñkimmô' nsheli dëwà, wù keta' mè mbu' kyì,
Ntwi' se bë wue wù, li, ke nyě ywi nywù, wù libbeâ bwum mèan lè
mvæb ywû.

Kwo fe' she bon cinni yì kwæ' nywi kyikyi,
bë cinni mè ñkyin le' ñwum kyikyi,
bë wai tì ke me ñgyô' nun kyikyi si,
wù tèlâ bon hwæn ke cë Mvènnswàèb.

¹⁰Li, wù fyôsì bon ñkwìn bwum ñyû ye wù ni Mvèn,
bë bë tì mè ci-mfe sàtikà' ke swi' Mvènnswàèb.

Bë ye lwen sea ke ñgyô' wan nun..»

¹¹Mùn kònndì ce bë, mùn yen ñkwìn me cikpu' Mvènnswàèb bë bë kwe mæbtea, mwum wòli kan à tan bon. Bë kanndi gba' lwun lè ywum nyî ye cinni ñzison yi, kònndì lè bwumnjkàem bi. ¹²Bë dunmi ñshib shibbi lè ñkwu kimmi le:

«Mwén Nzwumnjgan Mvènnswàèb ne bë wue, à cinni ñkimmô' hwæn,
à ni lè ñjònndì hwæn, à cinni ñlìmmì hwæn,
à län ywum hwæn lè ñkimmô'!

A si lwen le bwum mwumnzi nun,
bë fe nun ñtwu, bë sakà' nun..»

¹³Li, mùn ywô' ywum hwæn ye Mvènnswàèb fôe ye ke dëb, ye ke ñgyô'
wan, ye ke mla' njî, kònndì lè ye ke nsòn bwum ywi, ye ta ñshib ndô'
shibbi yon hwæn le:

«Bwi' feènì ñtwu lè mwum ne ke gba' lwun zwem ñtònmi bon lè
Mwén Nzwumnjgan.

Bwi' mwumnzi bon, bwi' sakà' bon,
ñkimmô' hwæn yi lè bon kwan hwæn..»

¹⁴Ywum nyî ye cinni ñzison yi bë fyônnzì le: «Àmèn». Li, bwumnjkàem bi
ken swummi ke swi' gba' lwun, bë dunmi bon mwumnzi.

Mè mbu' kyì shanmbì

6 ¹Kwan se Mwén Nzwumnjgan yèè dëwà si, mùn yen à keti mbu' kyì
mbo'. Ke nyě yi, mùn ywô' ñkwu ndô' fô' ke nyinnim ywum nyî ye

cinni ñzison yi nun, ye ta hwæbli wě mbæn lè ye ta le' le: «Kîñ!» 2 Mùn yònñzì me', mùn yen nyàembàlì mpwëbbi ndɔ'. Mwum ne nèan nun ke nyè be lè le ke fya'. Be swon nun tâèm lwun ke mwu. Ke nyé yi, à wa' kén ndswi wì, bă nun lan bwum. À tă bwum wì lèan kwan hwæn.

3 Mùn yen tì be, Mwen Nzumngan keti tì mbu' kyì nyé mè mbì. Mùn ywɔ' ñkwu ye me mbì ke nyinnìm ywum nyí ye cinni ñzison yi nun, ye ta le' le: «Kîñ!» 4 Ke nyé yi, nyàembàlì nyé din kwàin tì. À be mpèan. Be fee mwum ne nèan nun ke nyè ñkimmɔ' nlàèmnzì wì ke ñgyɔ' wan nun hwæn bă bwum dunmi bon ne' wusi ke nyinnìm shan nun. Be fe nun kàfà' lèbbi ndɔ' fya'.

5 Ke nyé yi, Mwen Nzumngan keti tì mbu' kyì nyé mè nlè. Mùn ywɔ' ñkwu ye me nlè ke nyinnìm ywum ye cinni ñzison yi nun, ye ta le' le: «Kîñ!» Mùn wasi me', mùn yen nyàembàlì nlo. Mwum ne nèan nun ke nyè be lè kilò ke fya'. 6 Mùn ywɔ' ñkwu ndɔ' wě ye mwum, ye ta waì ke nyinnìm ywum nyí ye cinni ñzison yi nun, ye ta le' le: «Hawă wɔ' zænñgæ' fo' ye ji lõn ñkæm, hawă wɔ' gwê fo' ye tì ku' ji lõn ñkæm nlè. Son, ti lè mèwu lè bă', ba wù kimnzi sém nyan.»

7 Ke nyé yi, Mwen Nzumngan keti tì mbu' kyì nyé mè nnyì. Mùn ywɔ' ñkwu ye me nnyì ke nyinnìm ywum nyí ye cinni ñzison yi nun, ye ta le' le: «Kîñ!» 8 Mùn wasi me', mùn yen nyàembàlì ñkwinni ndɔ'. Mwum ne nèan nun nyè, jin shon be le Ywi. Ndɔ' ne jin shon be le Nsòn-bwum-ywi be nun dwonñgea be nyè. Be fe bon ñkimmɔ' ke fya' ñgyɔ' fo' nun bă bon wu bwum kwe. Be ye byindɔ' wu lè kàfà', ñjè wu tì byindɔ'. Byindɔ' ye mè ñgwènñgwèn ywi. Byindɔ' ku', mè nyàm ye bon wu.

9 Ke nyé yi, Mwen Nzumngan keti tì mbu' kyì nyé mè nshâen. Li, mùn ce ke nji ci mfe sàtikà', mùn yen mè mpùn bwum bye be wue ke ñgyɔ' wan ntwi' se be be le' Mvènnswàb shé lè bwum. 10 Be dunmi leli lè ñkwu kimmi le: «Nyeli nye' ne cinni ywum hwæn, wù ne dyi ñsanmi, wù be tì ci-leñkæm, yă kwan se wù yé bwum be wue bwi' mè kà' lànnzi? Yă kwan se wù yé bon vènè yennzi, wù wìn ñjì ye?» 11 Li, be fe kwo wen ke nyinnìm shan nun sàro pwëbbi fo'. Be she bon le byi bi bonñgà' fe' kwan kwæ', a kën wòli kwan se be ye tì ku' mè ñgyinni mè ci-she byan wu wě tà she be wue ku' byi.

12 Ke nyé yi, Mwen Nzumngan keti tì mbu' kyì nyé mè mfyuru. Ke ñketi ye nun keti li, mùn yen ñgyɔ' funnzi lè kim. Zæ' nywɔ' fyonnì lo wě plè nshi ywi, nywi' fyònñi tì ku' mpèan wě mvæb. 13 Mè nywæ' dunmi lè ñwai ye ke zwô dëb lè be ta pyitâi ñgyɔ' wě ñjì ñgæ' ne mpùn ta funnzi, gwùm nyon dunmi lè keke'. 14 Dëb nywuka' wě kè ndɔ' se be ta hwe'. Mè kpa' senndeà ke yi ci tòn yan, lè yì kpo ñgyɔ' ke nlim du' nun hwæn. 15 Bwum hwæn dunmi gwùmnì. Byindɔ' kën dun ke yi mvù nun, byindɔ' ke yi pon me ñgwò' bye ke me kpa' zwem. Mè mvén klwɔkea bon lè bwumñkæm byan be kwe. Mè ci-zwi' me suzæn, mè ci-njônndì, lè bwum

bye wùlænnndì shan ta kèn ñe tì kwe. Bon hwæn, kwo fe' mè son, kwo fe' ñwum bye ñe lè mè mwù nyan, ñe ken gwùmnì. ¹⁶Be dunmi shè lè mè kpa', kònndì lè mè gan ñgwò' le byi bi swinì bon ke nywi, byi bi gwumnzì bon, bā mwum ne tòn ke gba' lwun zwem lèkì bon yenni, lè Mwen Nzwumñgan lèkì bon vènè' yennzi. ¹⁷Ntwi' se kwan nlànnzì me kà' wolâ. Mwum ne yé ñyi nywò' màzwùm zwô, mòbò' bā ñe.

Bwum bye ñe dænni mòbù' ke nywi

7 ¹Kè nyé yi, mùn yen tì mè cikpu' Mvènnswàeb nyî, ñe be dyikea ke me mbeti ñgyô' wan. Be be mòpùn twò' bā nyî ni lèkì ñwì ke ñgyo' zwem, shikì nyî ni ñwì ku' ke mla' zwem, nyî ni lèkì tì ku' man ñgæ' funnzi. ²Mùn yen tì cikpu' Mvènnswàeb ndj' ne be waì ke ñwùm-nywò' lè à ni lè swum ndæn mbù' ke fya!. Swum màzwùm se be ta ñwum Mvènnswàeb ne dyi ñzison mòbù' dænni nun ke nywi. Cikpu' Mvènnswàeb ni kun lè ñkwu kimmi, lè à tå' le' lè mè cikpu' Mvènnswàeb nyî bye cinne ñkimmo' mbusi ñgyô' wan, à shè lè bon le: ³«Ba kì byin gwannzì fe' ñgyo' bon lè mla', shikì byin gwannzì ku' mè ñgæ'. Donnzénì ñwi' dinnà' fe' mè mbù' ke swi' me ci-she Mvènnswàeb nyé!» ⁴Li, ñe teân mùn ñwum bye cinni mè mbù' màzwùm ke nywi. Be be ñwum ñkæm ndu' lè ñwum ñkæm mwùm nyî blàn nyî. Bwum màzwùm wa' hwæn ke me ñwòn bye ke Ízràél nun. ⁵Bye kwan ke ñwòn Judà nun be ñwum ñkæm wûm blàn bî bye be dænni mòbù' ke nywi. Bye kwan ke ñwòn Rùbén, à bi ñkæm wûm blàn bî. Bye kwan ke ñwòn Gâdè nun, à bi ñkæm wûm blàn bî. ⁶Bye kwan ke ñwòn Àsér nun, à bi ñkæm wûm blàn bî. Bye kwan ke ñwòn Nàtâlî nun, bon ku', be bi ñkæm wûm blàn bî. Bye kwan ke ñwòn Mànâsê nun, be be tì ku' ñkæm wûm blàn bî. ⁷Bye kwan ke ñwòn Sîmèôn nun, be be ñkæm wûm blàn bî. Bye kwan ke ñwòn Lèvî nun, à bi ñkæm wûm blàn bî. Bye kwan ke ñwòn Ísâkâ nun, be be ñkæm wûm blàn bî. ⁸Bye kwan ke ñwòn Zàbùlôñ nun, be be tì ku' ñkæm wûm blàn bî. Bye kwan ke ñwòn Jòsê' nun, be be tì ku' ñkæm wûm blàn bî. Bye kwan ke ñwòn Bènjàmèñ nun, be konndi tì ku' be ñkæm wûm blàn bî.

Ñkwìn ñwum mèan ye ñyi ke swi' Mvènnswàeb

⁹Kè nyé yi, mùn yen ñkwìn ñwum mèan ndj' ye mwum wòle kân kim à tan. Bwum màzwùm, be wai ke ñgyô' wan nun hwæn. Be cinni yì kwæ' nywi kyikyi. Be cinni tì mè ñkyin le' ke ñwum kyikyi. Be be dyikea ke swi' gba' lwun lè ke swi' Mwen Nzwumñgan. Be be lè mè plé pwibbòa ke nywi, be be tì lè man sea ke fya' ñinnea. ¹⁰Be dunmi kun lè ñkwu kimmi, lè be ta le' le: «Mvènnswàeb nyé! ne dyi ke gba' lwun zwem ñtònmi ne swætâ ñwi!. Mwen Nzwumñgan tì ku' swætâ ñwi!» ¹¹Mè cikpu' Mvènnswàeb hwæn kanndi gba' lwun bon lè ñwum ñkæm bi, kònndi lè ywum nyî ye cinni ñzison yi. Be swinì ke swi' gba' lwun, be wu mè mwù

ŋgyɔ'. Be dunmi Mvènnswàeb mwumnzì, 12 lè ße ta le' le: «À si li, Nyeli nye' Mvènnswàeb cinni ñkimmɔ', à ni lè ñlìmmì hwæn, à làn ywum hwæn lè ñkimmɔ'. Bwi' yilènì nun osòkɔ', bwi' mwumnzì nun, bwi' fe nun ñtwu kwan hwæn. **Àmèn.**»

13 Mwumjikàem ndɔ' ke nyinnìm ßwumjikàem bi cibbi lè mùn le: «Mè wen ße lè mè plè pwibba ße nywi ßi? Be wa! fen?» 14 Mùn fyonnzi lè nun le: «Mùn lìmmi kan mun bon. Mwumjikàem, wù ne limmi ku' bon.»

À kà shé lè mùn le: «Bwum ßye ße yènnze vènè' kwan se ŋgyɔ' wan ße lè à ywìme mlɔ' ße. Be dyie kimmi ke mbyi Mvènnswàeb nun, ße sæbbâ mè plè byan ke mvæb Mwen Nzwumjagan Mvènnswàeb nun, ße fyonnì pwebbi le pwibpwib.» 15 Li ne ci, à ßi kwan hwæn dyikea ke swi' gba' lwun Mvènnswàeb, ße ta nun she ci kpòn lè nywo' ke nye nyon nun. Mwum ne ke gba' lwun zwem ñtònni tå konni lè bon. 16 Ñjè bà tî bon kwènni, ñlim ba tî ku' bon fyo. Nywo' bà tî bon nyeni ke nywi, shìki twènnndì ndɔ' ci tî ku' bon. 17 Ntwi' se Mwen Nzwumjagan ne ke swi' gba' lwun yë ße ci-mbòn nyan. À yë bon kènnzi ke mwu ðu' ye ta ñzison fe. Mvènnswàeb yë bon mè ðu' lò me!

Mbu' kyì nyë mè nshanmbì

8 1Mwen Nzwumjagan keti mbu' kyì nyë mè nshanmbì ne ße ke dèwà zwem. Kwan se nun keti nun, ywum hwæn ke déb mɔki ponpon, a ken wòlì swum kitò' hawà. 2Ke nyë yi, mùn yen mè cikpu' Mvènnswàeb ndɔ' dyikea ke swi' Mvènnswàeb, bon shanmbì. Be fe wen ne hwæn ßaen ke fya' fɔ'.

3Cikpu' Mvènnswàeb ðibɔ' ndɔ' kìn dyi ke moan ciçi mfe sàtìkà' she ße ke swi' gba' lwun Mvènnswàeb. À ße lè kòn ndɔ' ke fya' she ße ßwemme lè gɔl. Kòn màzwùm se ße ße mè wò' me nwùm ye lwen twènni ke nlim. Be fe cikpu' ni mè wò' me nwùm ye lwen ke fya' mèan ßa nun twen yon ke ciçi mfe sàtìkà' si. À fe Mvènnswàeb yon lè mè ñkeli ñkwìn ßwum Yesù ðìban. 4Ñtwèn ye nun twènnne mè wò' me nwùm lwen yi, kyi ße nun ðwu ke fya', lè ye ta nàn ke ci Mvènnswàeb lè mè ñkeli ñkwìn ßwum ßyon ðìban. 5Kwan se cikpu' Mvènnswàeb ni mlɔ' hwæn, à sheli kòn màzwùm, à lwinngzi son lè win ye nun tweli ke ci mfe sàtìkà'. Ke nyë yi, à ðwì kòn si ŋgyɔ' zwem. Kwan se nun ðwì son li, ðìbæn ñwàtì, à hwæbli kimmi, ŋgyɔ' wan kònndì tì funnzi.

Yì ßaen shanmbì

6Li, mè cikpu' Mvènnswàeb shanmbì ßye ße lè yì ßaen ke fya' dunmi le' nlwon màzwùm fɔsi.

7Cikpu' Mvènnswàeb nyë zwimbyi' lwon ßaen shon. À lwonme li, mè lila' dunmi swì ke ŋgyɔ' wan, ye ßi fyìnncà lè win nun, kònndì lè mvæb. Fyà' ŋgyɔ' fɔ' fya' hwæn. Ñgæ', lè kæ' flàa ye ße kwe fya' hwæn.

⁸Ke nyé yi, cikpu' Mvènnswàb nyé mè msì lwon tì ku' bæn shon. Swum ndɔ' be wë kpa' ndwun ndɔ' ne yé win, be sheli nun, be ken nun dwìɔ' ke dì' ndwun nun. Fyä' dì' fɔ' màzwùm fyonnì mvæb. ⁹Ywum ye Mvènnswàb fðe ye be tòn kwe cicì màzwùm ywika' hwæn. Mè cì' klwɔkea bye be kwe gwanjgà' hwæn.

¹⁰Ke nyé yi, cikpu' Mvènnswàb nyé mè nlè lwon bæn shon. Nywæ' ndwun ndɔ' ne be nyènnì wë kaki waì ke nlim dëb, à pyì ke me mwù du', lè mè du' be be ke fya' ñgyo' fɔ' nun. ¹¹Jin nywæ' màzwùm be le ñgæ'-ndwì. Fyà' me du' màzwùm fyonnì dwikea. Li, màn bwum ywie ke nnwi ye bon nwie mlä' màzwùm ntwi' se be lè ye ti lè dun ke nlim.

¹²Cikpu' Mvènnswàb nyé mè nnyì lwon bæn shon. Nywo' bon lè nywi', kònndì lè mè nywæ', be shimndà' mè fyà' mbɔ'-mbɔ'. Li, be dwùm kan tî lwèn. Nywo' be dwùm, à su' mè nyinnìm, à pyì kan kwæbbi, shìkì nywi' pweb ku', à wannzi shikpon.

¹³Be lè mün ke ywum ton yi ce fya', mùn yen mbyì' ndɔ' tă dì ke nlim zwô, lè à tă kun lè ñkwu kimmi le: «Oyi! Yä ñgheli vènè' se lan wan ye yen kwan se mè cikpu' Mvènnswàb lè bye fɔ' ye tì kònndì yì bæn yan lwon.»

9 ¹Ke nyé yi, cikpu' Mvènnswàb nyé mè nshâen lwon bæn shon. ²Mùn yen nywæ' ndɔ' waì ke zwô dëb, à pyì ke ñgyô' wan nun, be fe nun kyî bă nun wô ñjwum swu' win jimmì. ³Kwan se nun wô ñjwum swu' màzwùm, kyi dunmi dñwu' wë win mèan ndɔ' ye be banni kwe. Kyi màzwùm kén zæ' nywo' shìmndì. Njimmi pyì. ⁴Mè kitæ' dunmi kwan ke mbu' kyi màzwùm nun, be lû ñgyô' wan hwæn. Be fe bon ñkimmo' fya', be be wë yì këblè. ⁵Be kà shë lè bon le, ba byi bi lwum kæ' ndɔ' ji, shìkì byi bi gwannzì ku' ñjì ñgæ' ndɔ'. Kwo fe' ywum ye ta twæb ke cë ñgyo' zwem, ba byi bi lwum yìnndì. Son, byi bi suku' bwum bye Mvènnswàb dæn kan mbù' ke swi' vènè' yennzi. ⁶Be fe kan mè kitæ' bi mbyi bă byi bi wu bwum nùn, son, byi bi suku' byi vènè' yennzi ke me nywi' shâen nun. Vènè' màzwùm se ye be wë kwan se këblè ta mwum tæbbi. ⁷Ke kwan màzwùm nun, bwum ye mbyi ywi kæbbi bă bon ywi, son, be ba cinni. Ywi yé bon nlim kwènni, son, swum se ye cì ywi bæn bon ba be.

⁷Mè kitæ' màzwùm be wë mè nyæmbàlì ndwì wì. Ke me mwù nyan, ywum ndɔ' be wë mè täm lwun bye be ci lè gôl. Be cinni yì fli me' bwum. ⁸Ñnywùn be bon mwu wë ye me yib. Myin be bon ñjwum wë ye me gbêm. ⁹Be dwɔki yì kimmà' yan lè mè plë wì bye be ci lè ñjwum. Mè kweb byan be hwæbli wë mè màtwuà ndɔ' bye mè nyæmbàlì be tè' bă bwum kén wì dwì. Be be twùm le bòòdò. ¹⁰Be cinni mè nyi' lè mè nsèm ke nlim wë mè këblè. Mè nyi' nyan ne bon cinne ñkimmo' nyennzi bwum vènè' lè nun ke me nywi' shâen nun. ¹¹Mvèn nyan ne be bon kënnzi be mpùn byebbi ndɔ' ne cinni swu' win jimmì màzwùm. Be be nun lon ke le' me Èbrû nun le Àbàdòn. Be konndì tì nun lon ke le' me kyìn nun le Apòlîon. Sù jin màzwùm ni le ci-ñkyà' ywum.

12 Vènè' she zwimbyi' leân. Yì vènè' bî ye tì kònndì zwem.

13 Cikpu' Mvènnswàb nyé mè mfýuru lwon bæn shon. Mùn ywɔ' ñkwu ndɔ' ye ta leli ñwai ye ke me ndwe' cí mfe sàtikà' she bi ke swi' Mvènnswàb. 14 ñkwu mwum màzwùm be leli lè cikpu' Mvènnswàb nyé mè mfýuru ne be lè bæn ke fya', ye she le: «Sùli mè cikpu' Mvènnswàb nyî bye be kpimma' ke moan du' ndwun ne be ta lon le Èfratà, wù donnzi bon, be ken.» 15 Li, be donnzi bon. Mè cikpu' Mvènnswàb nyî màzwùm, Mvènnswàb kèâ bon kwan se be ye kñ bwum be fyà' ñgyâ' wan fo' nun wu. À kè bon d'wùm, à kè nywi', à kè ñgyìn, à kè tì hawà ne bon ye bén nun.

16 Mè suzæn be kwe ke me nyembàlì zwem. Be teân mùn bon, be be bwum mè miliôn ndu' mbì. 17 Ywɔ'ñi fe' mbòkì ne mùn yenne mè nyembàlì lè bwum be naen bon nyè ke ndemndem nun. Be be lè mè plé wì ke nywi pànngea wë win, byindɔ' be tì lo le fyìì, byindɔ' be tì pànngea wë kyà' kpennndè. Mè mwù mè nyembàlì màzwùm be wë mè gbém. Win be bon kwean ke ñwum, kònndì lè kyi. Swum ndɔ' kwan tì ku' wë m'veb mpàn. 18 Bwum fyà' ñgyâ' wan fo' ywi ntwi' yi vènè' lè yi. Ywum lè màzwùm yi le win, kyi lè m'veb mpàn ye be mè nyembàlì kwean ke ñwum. 19 Ntwi' se ñkimmɔ' me nyembàlì hwæn be ke me ñwum nyan, a be tì ku' ke me nyi' zwem. Mè nyi' nyan be wë mè nywun. Be cinni mè mwù, nun ne bon be bwum vènè' yennzi nun.

20 Bwum bye nzwonme be ke ñgyâ' wan, bye nywælâ yì vènè' yi, be donnze kän ywum ye bon fœ lè bon ne!. Be donnzi kan m'mwumzì me swàb, lè yì fòkì ye bon bwemme lè gɔl, yindɔ' lè lòn, yindɔ' lè mè ñwum. Yindɔ' ye bon pa' lè ñgwà', yindɔ' ku' ye bon pa' lè ñgæ'. Ywum màzwùm hwæn li, ye wòli kan ye yenni, shìkì ye ywɔ' ku' le!. Ye cinni kan tì ku' mè kwú kè.

21 Bwum bye be yì fòkì yi mwumzì, be donnze kän mè le' mbyibbo'a, ny le: ñwuka' bwum, mè le' ndæm, ñywika' me nlà' lè ñyibbo' nywi'.

Cikpu' Mvènnswàb bon lè mwèn dèwà ss'

10 1Ke nyé yi, mùn yen tì cikpu' Mvènnswàb kimmì ndɔ', à tă kyìlì ñwai ye ke dëb. Plè ne nun swì ke nywi be bwɔ!. Ñsè' kanndi nun mwu. Fli me' shon be d'wùm wë nywɔ', mè mkpa' nyon be wë mè mpè win. 2À be lè mwèn dèwà ss' ndɔ' ke fya' ñwèli. À sate kwù she ji ke du' ndwun nun, ti lè she më!, à sati son kyo'. 3À kun lè ñkwu kimmì wë gbém ne ta fàn. Ke nyé ye nun kun li, mùn ywɔ' mè mbæn hwæbli bon shanmbì, be fyonnzi cikpu' ni. 4Be lè mùn ti yili lè mùn kɔ' swum se m'bæn leli si, son, ñkwu mwum ndɔ' wai ke dëb, ye she lè mùn le: «Ba wù kɔ' swum se m'bæn leli si, ba wù cì mwum ndɔ' limmì son.»

5Li, cikpu' ne mùn yenne zwô ñdyimi, kwù she fo' ke du' ndwun nun, she fo' ke kyo', à wasi fyà' ji zwô, 6à lò' ñdɔ' lè jin Mvènnswàb ne dyi

ñzison kwan hwæn, nun ne fðe dðeb lè ywum ye fyi kwe hwæn, nun ne fðe tí ñgyo' lè ywum ye fyi ke nlim hwæn, kònndì lè dñ' ndwun lè ywum ye fyi kwe hwæn. À shè le: «Jene, kwan wolâ. ⁷Kwan se cikpu' Mvènnswàëb nyë mè nshanmbì yë bñèn shon lwon, Mvènnswàëb yë mè mwù le' ñgwùmnea nyon lwinzi wë tà she nun shèe lè mè ci-she byon, bye mè ci-nleli ke ñwum yon nun.»

⁸Ke nyë yi, ñkwu mwum ye mùn ywøe mbyî ñjwàì ye ke dðeb yi konndì shè be lè mùn le: «Kènne, wù yè mwøn dèwà sò' ñjwèli ne ke fya' cikpu' Mvènnswàëb ne ke zwô ñdyimi, kwù she fð' ke dñ' ndwun nun, she fð' ke kyø'.» ⁹Mùn gòò' cikpu' Mvènnswàëb ni, mùn shè lè nun le à fñ mùn dèwà sò' si. À fyønnzì lè mùn le: «Yè le, wù jìò' son ñwum. Se ye wù be ke ñwum myimmi wë dñi!, son, kwan se wù yë son myï, se ye wù zwùm kwènnzi.» ¹⁰Li, mùn yè dèwà sò' si ke fya' yon, mùn jìò' son ñwum. Kwan se mùn bi son ji, se bi mùn ke ñwum myimmi wë dñi!. Son, kwan se mùn myï son, zwùm dunni mùn kwènni.

¹¹Be kà shè lè mùn le: «Ñzæ! le' ye Mvènnswàëb yë wù kë ñwum hwæn, se yili le wù konndì yon kën shè. Ñzæ! le' yi ye yen mè pa' bwum mèan, bye cinni mè ñkyìn le' ñwum kyikyi. Ye yen tì ku' mè ñgyo' kyikyi, lè mè mvèn byan nun hwæn.»

Yì shìtàkwù bî

11 ¹Be fe mùn mò' ndø' fya' wë ñtwò' ye ße be ywum fðkea nun. Be kà shè lè mùn le: «Kènne, wù fð' nye Mvènnswàëb lè cìcì mfe sàtikàe!. Wù tan tì ku' bwum bye ta Mvènnswàëb døa kwe nlim. ²Kwan se wù yë fð', ba wù fð' bàbà nye Mvènnswàëb she ke wan. Donnzi son, ntwi' se Mvènnswàëb kè son lè bwum ße ba ñjkwìn bwum byon. Be ye nzanni ke nlim nsõn sanmi Mvènnswàëb nun, a ken bñèn mè nywi' mwum nyî flàn bî. ³Mùn yë yì shìtàkwù bî yém fyi kwe, ße ye ße lè mè plë nshï ywi ke nywi. Li, ße ye leli ke ñwum yém nun ke me ñgyïn ñkæm lè ñdñ' mbì lè ñgyïn mwum fyuru nun.»

⁴Yì shìtàkwù bî màzwùm dyi ke swi' Nyeli ne cinni ñkimmo' ke ñgyo' zwem hwæn. Be bi wë mè njì ñgæ! bî bye ße ta lon le òlîvè. Be ße tì wë mè lâèm bî. ⁵Beshe mwum ndø' yili nun ci bon byebbi, win ye bon kwean ke ñwum, a wu mè ci-þyønnzì màzwùm. Li ne ywi yë mwum ne yili nun ci bon byebbi bænni. ⁶Kwan se yì shìtàkwù màzwùm ta leli ke ñwum Mvènnswàëb nun, ße cinni ñkimmo' ntwò' dðeb lè mvu lâkì nwi. Be cinni ti ñkimmo' ñkwebsi mla', ye fyonnì mvæb. Be konndi ti ñkimmo' cinni lè ße yennzi bwum mè vènè! kyikyi ke kwan se bon yili nun hwæn.

⁷Kwan se ße ye ñdyi shìtàkwù yan mlð' hwæn, nyèm ne ta kwan ke swu' win nun yë bon kïn wì tean. À yë bon lèan lè ñkimmo', à wu bon. ⁸Yì dwon yan ye nònñgà' ke mbyi ndwun ne ke nsõn twun nun. Ñsõn màzwùm yi cìcì se ße ywummoe Nyeli nyan Yesù nun ke ñgæ! mè bñò'!

zwem. Jin shon she gwùmni si le Sòdôm, a si tì ku' le Èjib. ⁹Mè ñkwìn bwum be cinni yi kwæ' nywi kyikyi, bye ta mè ñkyìn le' leli kyikyi, bye wai ke me ñgyɔ' kyikyi nun, be ye yì dwon yi cèkea ke ñgyɔ', a ken wòli ñgyìn lè kitò', shìkì be yili le mwum ndɔ' ni gwum yon. ¹⁰Nlim ye lan ñgyɔ' wan lwukea kwan se bwum bî màzwùm ye ywi, be ye ñdàli ywo, be næmñzi tì ku' bwùlu mè dàsi. Ntwi' se bwum bî màzwùm hwumnzâ lan ñgyɔ' wan ñzwɔnzwò'. ¹¹Son, mùn yen ke ndémndem nun le, ke nyè ñgyin lè lè kítɔ' yi nun, Mvènnswàb fyòsi bon mòpùn mè yinnì be, be wa' be zwô. Li, bwum be yenni, yi dun bon ke zwum ñzwɔnzwò'. ¹²Ke nyè yi, yì shìtakwù bî yi ywɔ' ñkwu mwum ndɔ', ye ta leli kimmi ñwai ye ke déb. Ye ta bon shé le: «Nàênni fe.» Li, be nan nlim déb ke bwɔ' nun. Mè ci-byinnzì byan be dyi, lè be bon ce. ¹³Ke kwan màzwùm nun ñnywèn, ñgyɔ' funnzi lè kim, mè nye mèan swinà' ke ñgyɔ'. Bwum ywi ñkæm shanmbì. Bye fo' bye ywie kän, yi dun bon zwum ñzwɔnzwò'. Li, be dunmi ñtwu fe lè Mvènnswàb nyè ke déb.

¹⁴Vènè! nyè mè mbì lèân. Nyè mè nlè ti tì kìn nùn.

Bèn she mè nshanmbì

¹⁵Ke nyè yi, cikpu' Mvènnswàb nyè mè nshanmbì lwon bæn shon. Mùn ywɔ' mè ñku ndɔ' tă kun ke déb kimmi, lè à tă le' le: «Nyeli nye! Mvènnswàb bon lè Kristò, mwum ne nun fylie ke ñgyɔ' wan, bon be cinni ñkimmɔ' jene lè be ywɔ' ñgyɔ' wan hwæn. Be ye ywɔ' li kwan hwæn.» ¹⁶Bwumñkæm mwum bî ñlàn nyî bye be ñtònmi ke yi gba' lwun yan zwem ye be ke swi' Mvènnswàb, be swinì ke ñgyɔ', be wu mè mwù ke ñgyɔ'. Be dunmi Mvènnswàb mwumnzì, ¹⁷lè be ta le' le:

«Nyeli nye! Mvènnswàb ndwun, wù ne be mbyî, wù ni kwe jenè.
Bwi' ta wu osòkò' yili mòbòkì ne wù lisea kim swû,
wù dunmâ ywɔ' ke ñgyɔ' wan.

¹⁸Bwum bye lìmmi kan wù nyenâ ñzwɔnzwò'.

Son, kwan wolâ she wù yë ku' nyeni lè bon.

Wù yë tì ku' bwum ywi mè kæ' lannzi.

Kwan wolâ she wù yë ku' mè ci-she ßyû bye ta leli ke ñwum ywû nun dàsi fe.

Wù fe tì ku' lè ñkwìn bwum ßyû, kwo fe' be ñwesɔ', kwo fe' be ñwumñkæm.

Bwum bye ta wu ywoli hwæn, wù yë ku' bon dàsi fe.

Ti lè bwum bye ta ñgyɔ' wan gwànnzi, wù yë bon ñgyìn mlòsi ñgyìnmbɔ'!»

¹⁹Ke nyè yi, mùn yen be wo ñwum nye Mvènnswàb ke déb. Kwìti ne be lè yì ñlon ye be kœ pwìn ñgwòn ke nlim be kwe. Kwan se mùn yenne nun, mòbæn dunmi ñwætì lè à tă pyì. Ñgyɔ' funnzi, mè lila' konndì swì mèan.

Mlib ne yean nyæm nnyeni ke fya'

12 ¹Kikeàn hilea ndɔ' kwan ke dɛb. Mùn yenne mlib ndɔ', plè ne nun be swì ke nywi be nywɔ', nywi' be nun ke me kwù nji, tèm lwun ne be nun ke mwu be mè nywæ' wûm blàn bî. ²Mlib màzwùm be lè zwùm. Ye dùnmi nun kwènni. À dùnmi kwe ntwi' se nywi be nun kwènni.

³Kikeàn hilea shindɔ' kwan tì ke deb. Mùn yenne nyèm ndɔ' ne be mپeàn, nyèm màzwùm be wě ñgèà. À cinni mè mwù nshanmbì, lè mè nzwu wûm. Be swoen mè tǎem lwun ke me mwù nshanmbì ni zwem. ⁴Ti lè ñyil' yon, à be mè nywæl ghèan lè yon, lè à tà bon swi' ñgyo!. À kìn dyi ke swi' mlib ne ye be kwèn ni, bă kwan se nun yé ye, nun bæn mwèn màzwùm, nun jiò! nun ñwum. ⁵Ke nyé yi, mlib ni ye mwèn ne ndwèb, mwèn màzwùm ne ye mè ñgyo! hwæn ywo lè ñjinndì nun. Son, kwan se nun ye nun, be twe! mwèn màzwùm mbyìmmi, be ken lè nun ke ke Mvènnswàb ne be ke gba' lwun shon zwem ñtònmi. ⁶Ti lè mlib nun ne', à yean ke kyo! nun, ke cicì se Mvènnswàb fôse nun cí tòn nun, bă be dî nun kwe ke ñgyin ñkæm lè ñcuf' mbì lè ñgyin mwum fyuru nun.

7Twù' ndɔ' pyì kwe dëb. Mìshèl bon lè mè cikpu' bye fɔ' dunmi twù' dwi bon lè nyàem ne gwili ñgèà ni. Nyàem ni ku' bon lè mè cikpu' byon dunmi ku' twù' dwi bon lè Mìshèl. 8Mè Mìshèl lan bon lè ñkimmɔ', ße fyinni bon. Li, ße dɔnnzi kan tî nyàem ni bon lè mè cikpu' byon pon fã byi bi ton ke dëb. 9Be dŵi nyàem ndwun ni ke ñgyɔ', nun ne dyi pwìn nywun ne ße ta lon le Satèn, ße lon tì nun le ñmvèn mè swæb, nun ne ta ñwum pøkeá ke cë ñgyɔ' wan hwæn. Be dŵi nun ke ñgyɔ' lè mè cikpu' byon nun hwæn.

¹⁰ Ké nyé yi, mún ywɔ' mwum ndɔ' tă leli lè ñkwu kimmi ke dëb le: «Jene, Mvènnswàèb swàtâ bwi! ñgyìnmbo!. À lisea kim shon she nun ni ñmvèn, jene bwi! yennâ ñkimmo' Kristò, mwum ne nun fye ñgyô' wan. Ntwi! se mwum ne be mè ñgyinni bye' wilea kpòn lè nywɔ' ke swi' Mvènnswàèb, be dñwiâ nun ke wan. ¹¹ Mè ñgyinni bye' leân nun lè ñkimmo', ntwi' mvæb Mwen Nzumjgan Mvènnswàèb lè ntwi' lejkàem she bon be shè. Be yenni ywi, be ñwùn ke nlim. ¹² Li ne ci, dëb lè ywum ye dyi kwe hwæn, ñènî lè ñdàli. Ti lè byin, ñgyɔ' lè du' ndwun, byin ti ke vènè! nun ntwi! se Satèn ñènnâ ke cì shin. Nlim ke nun nyeni zwum ñzwonzwɔ' ntwi! se nun lìmme le kwan nzwonme nun kwæ!».

¹³Kwan se nyèm ni yen le be dwiâ nun ke ngyô' wan, à dunmi mlib ne ye mwèn ne ndwèb ni dwon. ¹⁴Kwan se nun dunmi nun dwon, be fe mlib ni mè kweb bî wë ye mbyl' ndwun ndo' bâ nun dî lè yon, à nywèlì nyèm ni ke fya', à kèn bén ke cî tòn shon ke kyô' nun, cicì se Mvènnswàeb yë nun dî ke yi dwùm lê lè kitô' nun. ¹⁵Li, nyèm ni pwibbi mlâ' ke ngyum yon, ye fyonnî du' be nyë mlib ni, bâ ye ken nun she. ¹⁶Son, dan ngyô'

kpa' mlib ni, se sennni, li, ml'ye nyèm ni pwibbi ye dunmi dun ke njwùm màzwùm nun. ¹⁷Nyèm ni nyeni nzwɔnzwò! lè mlib ni, à fyòn be, à kèn wì kèa lè bwèn byon. Bwen màzwùm be bwum bye ta mè lwuà Mvènnswàèb dwon, be yili ti lenkàèm se Yesù be lisà!. ¹⁸Nyèm ni kèn dyi ke ngonni du' ndwun zwem.

Mè nyàem bî ndɔ'

13 ¹Li, mùn yen nyàem ndɔ' tǎ kwain ke duf' ndwun nun. À cinni mè mwù nshanmbì lè mè nzwu wûm. Be swon mè tǎem lwun ke me nzwu màzwùm zwem. Be kɔ' tì ku' jin ndɔ' ke me mwù ni zwem, jin màzwùm be jin Mvènnswàb gwànnzi. ²Nyàem màzwùm gwile nyàemmbò', mè kwù byon be wë bye nyàem ndɔ' ne be wë cîn, ɻwum yon gwili ye gbêm. Nyàem ne be wë ɷjgèà ni fe lwikwæn nyàem ni ɷkimmɔ' yon hwaen, à tònnzì nun ke gba' lwun shon zwem. ³Mwû fɔ' ke nyinnim me mwù nshanmbì ne nyàem ni cinni nun, ye be wë be kwi yon nun bâ nyî ni ywi. Son, mbon màzwùm kimmɔ'. Shìmmea ci ɬwum be ɻgyɔ' wan hwæn, be dunmi nyàem ni dwon nyè. ⁴Mwum hwæn be nyàem ne gwile ɷjgèà ni mwumnzì ntwi' se nun fee ɷkimmɔ' yon lè lwikwæn nyàem ni. Be be tì ku' kònndi nyàem ni mwumnzì lè be ta le' le: «Yà mwum ne cinni ntwu, à wòli lè nyàem ni? Wen ne woli kim à dwì wì lè nun?»

⁵ Ti lè nyàèm ni, bë fe nun mbyi nshela' nywi lè à tå jin Mvènnswàèb gwànnzi. Bë donnzi tì ku' nun lè à cinni ñkimmø' ke ñgyô' wan ke me nywi! mwùm nyî blàn ëì. ⁶ À dünmi jin Mvènnswàèb gwànnzi, lè à tå nun këlea, à sìmmø' tì cë nun tå tòn nun lè bwum bë dyi kwe dëb hwæn. ⁷ Bë fe nun ñkimmø' le à dwi twù' lè ñkwìn bwum Yesù, à làn bon. À cinni ñkimmø' ke nywi bwum hwæn pa', bye cinni yì kwæ' nywi kyikyi, bye cinni mè ñkyin le' ke ñwum kyikyi, bye wai ke me ñgyo' kyikyi nun. ⁸ Lan ñgyô' wan hwæn ye nun mwumnzi, sàñ suku' bwum bye bë koe mè myin nyan ke dëwà nzison nun kwan se be lè Mvènnswàèb fì' kife' ñgyô' wan. Dëwà màzwùm, she Mwëñ Nzwumñgan Mvènnswàèb ne bë wue se.

⁹Mwum ne cinni mè ywi' nywo' le', à nonnzì bon, à ywo' le' se lwèn.
¹⁰Mwum ne Mvènnswàèb shè le bë ye nun bænni, bë ye ku' nun bænni
 li leñkàèm. Nyë nun shè le bë ye nun wu lè kàfà!, bë ye ku' nun wu li
 leñkàèm. Ke à si li, se yili le ñkwin bwum Yesù bæn ñlim, ba kì bë donnzi
 mbyi Mvènnswàèb.

¹¹ Ké nyé yi, mùn yenne tì nyèm nyé din ndɔ' tă kwaìn ke ŋgyo'. Mè nzwu be nun ke mwu bî wě bye ñzwùmŋgan. À be leli wě nyèm ne gwili ŋgèa ni. ¹² À yèe ŋkimmɔ' fya' nyèm nyé zwimbyi' nyé be lè mbon ke mwu, son, mbon ni kimmɔ'. À dünmi ŋkimmɔ' màzwùm lisea ke swi' shon, lè à tă bwum ŋgyô' wan dòlè' cí bă byi bi mwumnzì nyèm ni.

¹³ Nyèm nyé mè mbì ni be mè le' ñgwulea cí. À kwannzi win ñwàì ye kë dëb, ye kyilì ke ngyo' zwem ke swi' fwum hwæn. ¹⁴ Mvènnswàëb donnzi

nun lè à poka' lan ñgyô' wan lè mè le' ñgwulea ne nun be ci ke swi' nyàem nyé zwimbyi!. À shè lè bwum le byi bi fo' swum ndɔ' se gwili nyàem nyé zwimbyi' nyé be kwi lè kàfà!, son, à ywi kan. ¹⁵Nyàem ni kà cinni ñjikimo', à fe m̄pùn mè yìnnì lè fòkì nyàem màzwùm. Li, fòkì màzwùm funmi leli, se wu tì ku' bwum bye yili kan be mwumzzi nun. ¹⁶Nyàem ni kònndì bwum dòlè! ci bâ byi bi yili be dæn byi m̄fbù' ke swi', lè tì ke fya!. Kwo fe' mwum be mwumjikàem, kwo fe' nun be mwesò', nun be fe' ci-njônndì, à be fe' n̄shi, kwo fe' nun be son, shindɔ' à be lè mwù yon, m̄fbù' màzwùm ye nun be nywi. ¹⁷Mwum wòli kan à hwìn swum ndɔ', shindɔ' à kyì swum ndɔ' shìkì à cinni m̄fbù' màzwùm nywi. M̄fbù' màzwùm yi jin nyàem ni, à be tì ku' nombà ne lisa' jin màzwùm.

¹⁸Ke cë, a yili bwum cinni kon ke mwu. Mwum ne cinni kon ke mwu, à wòli kim à lìmmì ywum màzwùm. Ntwi' se nombà màzwùm ni nyé be ta fe lè mwum. Nombà ni ni n̄du' fyuru lè mwùm fyuru blàn fyuru.

Ìjkwin bwum Nzwumjgan ta n̄shib ye nywæb shibbi

14 ¹Kwan se be lè mün ke ce fya!, mùn yen Mwén Nzwumjgan Mvènnswàeb n̄cysi ke moan kpa' ne be ta lon le **Sìôn**. Be be kwe bon lè bwum ñkæm nduf' lè bwum ñkæm mwùm nyî blàn nyî. Bwum màzwùm, be kœ bon jin Mwén Nzwumjgan lè jin Ce nyon ke swi!. ²Li, mùn ywo' ñkwu mwum ndɔ' be wai ke dëb, ye ta twùm wë pwààpwàà, ye konndi hwæbli kimmi wë m̄bæn ne ta pyì. Ñkwu màzwùm gwili n̄shib kwòn mbe' lwen ndɔ' ye mè ci-mbo' mbe' ta bɔ!. ³Bwum mèan bi be dyikea ke swi' gba' lwun Mvènnswàeb, kònndi ke swi' ywum nyî ye cinni n̄zison yi, lè tì ke swi' bwumjikàem bi. Bwum màzwùm be n̄shib nywæb shibbi. Mwum din ndɔ' wòli kan kim à yusa' n̄shib yi, a shi be bwum ñkæm nduf' lè bwum ñkæm mwùm nyî blàn nyî bi. À bi bwum bye Mvènnswàeb libbeâ ke ñgyô' wan.

⁴Bwum màzwùm, be boen kwæ' nywi shan lwen shìkì be cinni lè mè yib. Be ta Mwén Nzwumjgan dñwon ke yi cìci hwæn ye nun tâ kën nun. Bon be bwum bye Mvènnswàeb sete libba' ke nyinnìm bwum ñgyô' wan nun bâ be be bwum byon, be be tì ku' bye Mwén Nzwumjgan. ⁵Mè m̄bwë' kwan kife' bon nywo' ndɔ' ke ñwum, shìkì mwum ndɔ' cinni ku' swum wèsi ndɔ' ke nywi yan.

Mè ntwum mè cikpu' lè Mvènnswàeb

⁶Ke nyé yi, mùn yen cikpu' Mvènnswàeb ndɔ' tâ dî ke nlim zwô, à be kìn bâ nun she bwum n̄twum lwen ndɔ' ye ye tòn dñwùmdñwùm. À yé yon shè lè bwum bye wai ñgyô' wan nun hwæn, bye cinni mè ñkyìn le' ke ñwum kyikyi, bye cinni tî yì kwæ' nywi kyikyi. ⁷À leli lè ñkwu kimmi le: «Yiêni Mvènnswàeb, byin fe nun n̄twu. Ntwi' se kwan wolâ, she nun yé bwum mè kâ' lànnzi. Mwumzèni nun, ntwi' se nun ne fœ dëb lè

ŋgyo', à fô' tì du' ndwun lè mè mwù du'.» ⁸ Ke kwan màzwùm nun, cikpu' Mvènnswàb nyé mè mbì kwan ke nyé nyé zwimbyi', lè à tâ ti ku' le' le: «**Bàbìlòn** mukeâ! Myi twun màzwùm mukeâ ŋgyìnmbô!! Be kyiileâ byebbi nyan ke nyinnìm bwum be ŋgyô' wan hwæn wë bâe. Byebei màzwùm ni ñzàmmì ne bon læmnzi ke ŋgyô' wan.»

⁹Cikpu' Mvènnswàb ndô' kwaìn tì, nun màzwùm nyé mè nlè ne be. À dwonjgæe bye bî bye seti kwan ke mbyî bi lè à tâ leli lè ŋkwu kimmi le: «Mwum ne tâ nyàem ne kwan ke mla' nun mwumnzì, à mwumnzì tì fôkì shon, à cinni tì mòbù' yon ke swi', shindô' ke fya!', ¹⁰mwum màzwùm yé vènè' nwi ke fya' Mvènnswàb lè nun ne!. Mvènnswàb yé nun nyeni nlim yon lisea ke pisean ke vènè' nyé nun yé nun yennzi nun. À yé mwum màzwùm fyasi lè win, à fyasi tì nun lè mvèb mpàn. Mwum màzwùm yé vènè' yenni li ke swi' me cikpu' Mvènnswàb lè ke swi' Mwèn Nzumngan. ¹¹Kyi win ye bwum màzwùm ta fya' ke nlim, ye ye nàn ke zwô ŋgyìnmbô!. Pon me yinnì ba be lè bwum be mwumnzâ nyàem lè fôkì shon, be cinni tì ku' mòbù' jin shon ke nywi yan, be ye su' tòn lè vènè' kpòn lè nywo'!.»

¹²Li ne ci, ŋkwìn bwum Yesù be ta mè lwuă Mvènnswàb mwumnzì, be be tì ywôli lè Yesù, se yili le be be mè ci-mbæn nlim.

¹³Ke nyé yi, mùn ywo' ŋkwu mwum ndô' ta leli lè mùn, ŋwai ke déb. Ye ta le' le: «Kɔ' ñzà' le' ne: Tôr lwen si lè bwum bye ta ywi jene ke she Nyeli nyé! Yesù nun.» Kwan se ŋkwu yi leli li, Mpùn Mvènnswàb fyònñzì le: «Hèn, à si li. Mè she ŋkimmâ nyan mlòâ hwæn, be cinnâ mè yinnì. Ntwi' se lwen ne bon ci kweân ke pisean.»

Mè cikpu' Mvènnswàb bye ta ywum dyìm linni ke ŋgyo' zwem

¹⁴Be lè mùn ke ce fya', mùn yen déb mvu pwèbbi ndô'. Ke déb mvu màzwùm nun, swum ndô' be kwe tònmi wë mwum. Mwum màzwùm cinni tâem lwun ne be cie lè gôl. À be lè cítòn mpwu ke fya!. ¹⁵Cikpu' Mvènnswàb nyé din ndô' kwaìn ke nye Mvènnswàb ndwun. À kun lè ŋkwu kimmi, à shè lè mwum ne be ke déb mvu nun ñtònmi le: «Sheli cítòn nywù, wù lin ywum dyìm. Ntwi' se kwan nlin ywum dyìm wolâ. ŋgyô' wan kimmâ, kwan nlin se ti.» ¹⁶Li, mwum ne be ke déb mvu nun ñtònmi fyisi cítòn nyon ke ŋgyo' zwem, à lin ywum hwæn.

¹⁷Ke nyé yi, mùn yen cikpu' Mvènnswàb nyé din ndô' kwan tì ke nye Mvènnswàb ndwun ne ke déb. Nun ku!, à be tì lè da' pwu ke fya'!

¹⁸Cikpu' Mvènnswàb nyé din ndô' waì tì ke cî mfe sàtìkâ!. Nun, à be konni lè win. À kun nyé be lè da' fya' lè ŋkwu kimmi, à shè le: «Sheli da' swû, wù kèn mè mwù sea ne ke ŋgyo' zwem ni kwî. Ntwi' se nun pànnjgæa hwæn.» ¹⁹Cikpu' Mvènnswàb ni fyisi da' shon ke ŋgyo' zwem, à kwî mè mwù sea ni, à kèn nun swî ke wæ!, she lisa' nyeni nlim Mvènnswàb lè bwum ֆyibba. ²⁰Be ken sea yi sabbî ke wæ' se ke nyé nshim. Kwan se

ße dünmi sea yi sëbbi bă ße kwannzi mèwu, mvæb ye fyôñ kwan. Mvæb màzwùm be kyì wë du!. Læb læbbi be mè kilòmetà ndu' nlè. Jim jimmi be metà mbo' lè kítð'.

Mè cikpu' Mvènnswàeb ßye ßen lè mè vènè! nyé mmlòkà'

15 ¹Kè nyé yi, mùn yenne le' ñgwuli ndo' ke dëb. Se cie mùn shìmmea ñzwonzwò!. Mè cikpu' Mvènnswàeb be kìn bon shanmbì, kwo wen lè vènè! fya' fo!. Mè vènè! nyé mmlòkà! ne ye ße, ntwi' se ke me vènè! màzwùm nun ne Mvènnswàeb yé nyeni nlim yon mlòja nun.

²Kè nyé yi, mùn yen swum ndo' wë du' ndwun ndo!. Swum màzwùm be ñwùmnà! wë dàennglæ! lè win nun fyinnòa. Mùn yen tì ñwum ßye leân nyàem ni lè wì, be lan tì ku' fòkì shon lè nombà nyé lìsa! jin shon. Be be dyikea ke moan du' ndwun ne be wë dàennglæ! ni, be cinne mè mbø! ßye Mvènnswàeb fee bon ke fya!. ³Be be ñshib Mòîzè, ci-she Mvènnswàeb shibbi, be shib tì ku' ñshib Mwen Nzumnygan. Be be shib le:

«Nyeli nyé! Mvènnswàeb ne lan ywum hwæn lè ñkimmo!.

Mè she nywù ni ñglwòke, à be tì ñlwukea.

Wù ni ñvèn ne kë yì ywø! ye cë ñgyø! zwem hwæn.

Mè mwù le' ne wù tå këkà! ni ke mbyi nun, à be tì ñlwinni.

⁴ Nyeli, mwum ne wòli kan kim à yi wù ni wen?

Mwum ne wòli à shè le nun ni bâ wû ñtwu fe ni wen?

Wù ne suku' mwum nsanmi, wù kyiswû.

Bwum ßye wai ke ñgyø! wan nun hwæn ye kín swummi ke swi' swû bă be mwumzni wù.

Ntwi' se ñwum hwæn yennâ le ywum ye wù tå cì yi lwinni.»

⁵Kè nyé yi, mùn yen tì be le ñwum nye Mvènnswàeb ke dëb yi lwon, mùn yen ñwun se ñwum Izràél kée ywum ye bon jine ñgwòn nun lè Mvènnswàeb.

⁶Mè cikpu' Mvènnswàeb shanmbì ßye be lè mè vènè! ke fya' shanmbì bi kwaïn ke nye Mvènnswàeb ni nun. Be be lè mè plë pwibba ßye ta ñwùmnà! nùn ke nywi. Mè ñkànndan ne be cie lè gôl be bon ke me ñkwù! mìkpimmea. ⁷Swum fô! ke nyinnìm ywum nyî ye cinni ñzison yi nun fe mè cikpu' shanmbì bi mè kwêb bye be cie lè gôl ke me fya' mbo'-mbo!. Mè kwêb màzwùm be lwinñca lè nyeni nlim Mvènnswàeb, nun ne dyi ñzison kwan hwæn. ⁸Ñtwu Mvènnswàeb lè ñkimmo' yon be kyi win ndo' kwannzi kwe, ye lwin nye Mvènnswàeb hwæn. Mwum ndo' wòli kan kim à dün kwe, han a ken wòli ke kwan se mè vènè! nshanmbì ne mè cikpu' Mvènnswàeb ßenne lè nun ni yé mlòj.

Mè kwêb shanmbì ßye lisa! nyeni nlim Mvènnswàeb

16 ¹Kè nyé yi, mùn ywø ñkwu mwum ndo' ta leli kimmi ñwai ye ke nye Mvènnswàeb ndwun, ye ta leli lè mè cikpu' Mvènnswàeb shanmbì bi, ye she lè bon le: «Kènnêni, byin kpitâ! mè kwêb shanmbì be cinni nyeni nlim Mvènnswàeb ke nlim bi ñgyø!..»

²Cikpu' Mvènnswàèb nyé zwimbyi' wa' kèn, à kèn kwêb nyon kpìti ke ñgyo'. Ke mkpìti ye nun kpiti li, bwum bye be lè mòbù' nyæm ni ke nywi, be mwumunzi tì ku' fòkì shon, yì fon lù bon nywi hwæn, be suku' tòn lè vènè!

³Cikpu' Mvènnswàèb nyé mè mbì kèn kwêb nyon kpìti ke du' ndwun nun. Mlă' yi fyonnì wé mvæb ye ta kwan ke nywi dwon. Li, ywum ye ta tòn kwe du' nun ywi hwæn.

⁴Cikpu' Mvènnswàèb nyé mè nlè kèn kwêb nyon kpìti ke du' nun lè ke me mwù du'. Mlă' fyonnì tì ku' mvæb. ⁵Mùn ywo' cikpu' Mvènnswàèb nyé cinni ñkimmɔ' lè mlă' tă leli le: «Ce nsanmi, wù ne be mbyî, wù ni tì kwe jene, wù linnâ mè kâ' wé tå she se yili. ⁶Bwum ñgyo' wan wuâ ñkwìn bwum byû, be wu tì ku' mè ci-nleli ke ñwum ywû nun. Jene, wù ciâ be nwi mvæb. Li ne se yili ku' le wù ci lè bon.»

⁷Ke nyé yi, mùn ywo' ñkwu mwum ndɔ' ta leli ke cí mfe sàtìkâ', lè ye ta shè le: «A si li, Nyeli nye! Mvènnswàèb ne län ywum hwæn lè ñkimmɔ', yì kyità' ywû yi ke mbyi nun. Ye be tì ye leñkàem.»

⁸Cikpu' Mvènnswàèb nyé mè nnyì wa' làn yon, à kèn kwêb nyon kpìti ke zæ' nywo' nun. Li, nywo' cinni ñkimmɔ' mfysasi bwum lè twènndì shon.

⁹Kwan se nun fyasi bon lè twènndì shon li, be dunmi jin Mvènnswàèb gwànnzi. Ntwi' se Mvènnswàèb ne ta mè vènè' màzwùm fyi. Li, be kwebsi kan pa' tòn shan shìkì be fe ku' ñtwu lè Mvènnswàèb.

¹⁰Cikpu' Mvènnswàèb nyé mè nshâen kèn ku' kwêb nyon kpìti ke gba' lwun nyàem zwimbyi' ni zwem. Njimmi pyì ke ywo' shon nun le bitu'.

Bwum be vènè' nwi kwe lè zwi' nun. ¹¹Kwo fe' li, be kwebsi kan pa' tòn shan. Son, be be fyón jin Mvènnswàèb gwànnzi ntwi' vènè' ne bon be yen, lè yì fon ye be bon woon.

¹²Cikpu' Mvènnswàèb nyé mè mfyruru wa' ku', à kèn kwêb nyon kpìti ke du' ne be be lon le Èfratà. Du' màzwùm swemnda' bă mè mvèn bye wai ke bwùm-nywo' cinni mbyi, be shê ñgyo' cí wummi.

¹³Ke nyé yi, mùn yen mè mpùn mbyibba nun ñlè. Mè mpùn màzwùm be wé mè glwò!. Ye fo' be kwaïn ke ñwum nyàem nyé gwili ñgèà, ye fo' kwaïn ke ñwum nyàem zwimbyi' ni, ye fo' tì ku' kwaïn ke ñwum ci-ntwum me mbwè!. ¹⁴Mè mpùn nlè ni be mè mpùn mè swàèb ne tă ywum ñgwulea cí. Be wa!, be ken ke cí me mvèn bye ke ñgyo' zwem hwæn, bă bon swosi byi lè byi bi kiùn wì dswi lè Mvènnswàèb ne län ywum hwæn lè ñkimmɔ'. Be ye wì dswi lè nun ke ñgyin ndwun ne nun yé mè kâ' lannzi ke ñgyo' wan nun.

¹⁵Nyeli nye! Yesù tă le' le: «Konnénì, mùn yé bén wé ci-nywi' shìkì mwum ndɔ' lìmmì. Tòn lwen ye be lè mwum ne yé tòn lè me', a nywà' kan mè plè byon ke nywi. Li, kwan se mùn yé bén, à bă kènni nywi pwìn, shìkì kwènnjin bæn nun ke swi' bwum.»

¹⁶Mè mpùn nlè ni kèn mè mvèn bi swosi ke cíci ndɔ' se be ta lon ke le' me Èbrû nun le Amàgèdô.

¹⁷Ké kwan màzwùm nun cikpu' Mvènnswàb nyé mè nshanmbì kpìtì kwêb nyon mè nzànnzàn. Ìjkwu mwum ndɔ' dunmi leli ke nye Mvènnswàb, ñjwàì ye ke gba' lwun zwem, lè ye ta shè le: «Mè le' hwæn mlòd.» ¹⁸Ké fya' zwem ñnywèn, mbèn ñwàtì, à pyì, ñgyo' fun lè kim. Ndìkà' ne Mvènnswàb fèe mwum, bwum yen kife' pa' mfunnzi ñgyo' màzwùm. Ye be kyibli ñzwonzwò!. ¹⁹Myi twun bwumndeâ ke nyinnim cicì lè, mè myi bye ke ñgyo' zwem swinà' hwæn. Mvènnswàb donnzi kan myi twun ndɔ' ye be be lon le **Bàbilòn**. Ké nyeni nlim yon nun, à yennzi bon vènè!. A be wé nun be bon swum byebbi ndɔ' nwisi. ²⁰Yì kpo ñgyo' ye linni ke nyinnim d'u' bwuka', be yen kan tì mè kpa'. ²¹Mè lila' klwòkea be swì ñjwàì ye ke dèb, lè ye bwum pyìtea ke nywi. Lila' fɔ' cinni ñkyiblì fɔ' bon lè bæm kàfè. Bwum be jin Mvènnswàb gwànnzi ntwi' se be be vènè! yenni ñzwonzwò! ke me lila' bi nji. Vènè! màzwùm be kimmi ñzwonzwò!.

Myi ye be twe' mbòkì lè ñsibɔ'

17 ¹Ké nyé yi, mùn yen cikpu' Mvènnswàb ne be ke nyinnim bye shanmbì nun, bye be lè mè kwêb ke me fyà!. À kìn mùn shé le: «Kiín, mùn lisà' wù mbòkì ne Mvènnswàb yé ñkàñ sìbɔ' vènè! yennzi. Ñsibɔ' màzwùm ni myi ye be gwe ke moan me d'u' mèan. ²Mè mvèn bye ke cë ñgyo' zwem be hwæn tòn lè nun, lan ñgyo' wan be tì bă' sìbɔ' shon ywi.»

³Ké kwan màzwùm nun, Mpùn Mvènnswàb kìn mùn bënni ke nywi. Li, cikpu' Mvènnswàb twe' mùn, à kèn lè mùn ke nlim kyo'. Kwan se mùn bëèn kwe, mùn yen mlib ndɔ' ni ñtònmi ke nyèm pèan ndɔ' zwem. Nyèm màzwùm be lè mè myin nsìmmɔ' Mvènnswàb ke nywi ñlæmmi. À cinni tì mè mwù nshanmbì lè mè nzwu wûm. ⁴Ti lè mlib nun ne!, à be lè mè plé pànngea ke nywi. À fòsì nywi yon lè ywum nyànniga' ye be cie lè gɔl, be ci tì ku' lè ñgwɔ' lòn mèan. À be lè kwêb ne be cie lè gɔl ke fya!. Ké kwêb màzwùm nun, mè le' mbyibbo'a be ke nlim ñlwinni. Se lisa' le ywum màzwùm wa' ke sìbɔ' se nun be cì nun. ⁵Be koe nun jin ndɔ' ke swi', bwum be kàn sù jin màzwùm ywɔti. Swum se be koe, a be le: «**Bàbilòn**, myi twun, mon mè sìbɔ', ye be tì ku' mon mè le' mbyibbo'a ke cë ñgyo' zwem.» ⁶Mùn yen mlib ni tǎ mvæb ñkwìn bwum Yesù ywi wé ñkan. Bwum Yesù bi, be wue bon ntwi' se bon be shìtàkwù Yesù dyi. Ké nyen ye mùn yenne nun, shìmmea ci mùn. ⁷Cikpu' Mvènnswàb ni kà shé lè mùn le: «Yen se shìmmea ta wu cì nun? Mùn yé wù le' mlib ni sannzi lè ñdù' nun, lè le' nyèm ne nun nàñ ke nyè, nyé cinni mè mwù nshanmbì lè mè nzwu wûm. ⁸Nyèm ne wù yenni ni bi lè ñzison, son jene, à bâ tî ñzison. Kwan nzwonme kwæ!, à yé ñzison cinni tì be, à kwaïn ke swu' jimmi nun. Son, Mvènnswàb yé nun wui ñgyìnmbɔ'. Lan ñgyo' wan bye be ko' kan mè myin nyan ke dèwà nzison nun ñdikà' ndunmi ñgyo' wan, be ye shìmmà' kwan se bon ye nyèm ni yenni. Nyèm ne be mbyî lè ñzison, jene, à bâ tî ñzison, son, à kà kwankà' tì.

9 «Ke cě, à yili le bwum cinni kon ke mwu. Mè mwù nshanmbì ni lisa' mè kpa' shanmbì ye ñlib ni tă tòn ke zwem. À lisà' tì ku' mè mvèn shanmbì. 10 Ki-shâen ke nyinnìm shan nun nyæbbâ. Nyé mè mfyuru tă lwun sea jene, ti lè nyé mè nshanmbì, à bén kife!. Kwan se nun màzwùm yé bén, à bá nón kwan lèbbi. 11 Nyàem nyé be mbyî lè ñzison, son jene, à bá tî lè ñzison, à ni ñvèn nyé mè nini ni. À ni ke nyinnìm me mvèn shanmbì bi nun, son, kwan se nun yé tì lwun nón be, Mvènnswàeb yé nun wu ñgyìnmbô!. 12 Mè nzwu wûm bye wù yenni bi bi mè mvèn wûm bye nòn kife! lwun. Be ye ñkimmô' nsa' lwun yé fya' nyàem ni bá bon sa' bon lè nun, son, a ba mgbañni. 13 Mè mvèn wûm hwæn cinni ñwum le' fo!. Ñwum le' màzwùm yi le, bon ye ñkimmô' yan fe hwæn ke she nyàem nun, bá nun ken mbyî lè ywo' shon. 14 Be ye wì dñv lè Mwen Nzumngan Mvènnswàeb. Son, Mwen Nzumngan yé bon lèan lè kim, ntwi' se nun ni Nyeli ne län bwùlu mè nyeli, à be tì Mvèn ne län bwùlu mè mvèn. Bwum byon ye dyi ke nyé nyon, be lan wì lè nun ñban. Bwum màzwùm bi bwum ywo'li bye nun y  n, à lon tì bon le byi bi be bwum byon.»

15 Cikpu' Mvènnswàeb ni kònndi tì mùn sh   le: «Mè dñ' bye wù yenni ñsibô' ni ni ke moan ñtònnmi bi, be lisa' mè ñkwìn bwum bye cinni yì kw  ' nywi kyikyi, bye wai ke me ñgyô' kyikyi nun, bye cinni mè le' ke ñwum kyikyi. 16 Ti lè mè nzwu wûm bye wù yenni bi, lè nyàem nun ne' nun, be ye ñsibô' ni ñyìnzi. Ywum ye nun fya', be ye yon fy  n hwæn, be donnzi nun be nywi pw  n. Be ye nun ji  ' ñwum. L  n ñbo' ne y   nzwon, be fyasi nun ke win. 17 Mvènnswàeb ne ci mè mvèn wûm bi pyi ñwum fo!, be ci she she nyàem, b   ywo' shon ken mbyî. Nyili Mvènnswàeb be ku' li, han a ken b  n kwan se ñz  ' le' yon ye lwinni hwæn.

18 «Ti lè ñlib ne wù yenni ni, myi twun ye cinni ñkimmô' ke nywi me mvèn ñgyô' wan hwæn ye.»

V  n  ' she Mvènnswàeb y   B  b  l  n y  nnzi

18 1 Ke nyé yi, mùn yen cikpu' Mvènnswàeb nd  ' tă kyìlì ñw  i ye ke d  b. A cinni ñkimmô' ñzw  nz  ', li, ñwanni shon l   ñgyô' wan hwæn. 2 À kun l   ñkwu kimmi, à sh   le: «B  b  l  n mukeâ, myi twun màzwùm pyiâ mvùmmi. Ye ti jene c   tòn me sw  b, ye be tì ku' c   tòn me mp  n mbyibb  . Mè ky   bye ta bwum yi kw  nni ta tòn kwe. 3 Lan myi màzwùm l  emnz   byebbi ke nyinnìm bwum be ñgyô' wan nun w   b  ' se be ta kyìl  l  . Byebbi màzwùm ni ñz  emmì ne be l  emnzi ke ñgyô' wan. Mè mvèn bye ke c   ñgyô' wan be hwæn k  nni c   shon, m   ci-ñkyi sem y  ki ñj  nndi cinni mbyî ke ywum lwukea ye lan myi màzwùm be t  em nun.»

4 Kwan se cikpu' Mvènnswàeb lele li, mùn kònndi tì ñkwu mwum nd  ' ywo ñw  i ye ke d  b, l   ye ta le' le: «Ñkwìn bwum by  m, kes  nì nywi l   myi màzwùm, l   byin l  kì byebbi c   w   bon, l   byin l  kì tì ku' v  n  ' yenni w   bon. 5 Ntwi' se byebbi myi màzwùm twil   w   kpa', à k  n b  n ke

déb. Li, Mvènnswàèb fă bon byebbi màzwùm donnzi. ⁶ Yennzénì myi yi vènè! wě tà she bwum byon bwùlu vènè! yennzi. Byebbi ne bon ciâ, byin fyosì bon nun be, a lan li. Beshe be fe byin pla' swum nwi mbo', feénì bon nyé län nun màzwùm lè kim kimmi. ⁷ Mbòkì ne bon be bon ne! ñtwu fe, bë gwannzì lòn ke ywum nyànnja' nun, mbanmbo' ku', yennzénì bon vènè!, byin swi bon ñdwèn nywi. Ntwi' se lan myi màzwùm ta leli ke me nlim nyan nun le: "Myi ye' yi wě mèn mlib. À tă nòn, shikì à yen vènè! wě ñjkweb mlib. Swum ndo' ba bwil cí." ⁸ Ke mbàkà! ye bon ta bákà! li yi nun, mè vènè! yé bon cinni nywo' mbo'. Mè vènè! màzwùm ni le: ñgwènñgwèn, lè le' ywi, kònndì lè ñjè. Win ye myi twun màzwùm busi, ntwi' se Nyeli nye! Mvènnswàèb cinni ñkimmo', nun ne lannzi bon mè kà'."

⁹Mè mvèn bye cë ñgyô! wan bye be ñzàmmì cí ke myi màzwùm nun, kwan se bon ye kyi win ye ta myi màzwùm twènni yenni, bë ye kwe ñzwonzwò!, lè bë ta fyoningga!. ¹⁰Be ye dyiò! lèbbi ntwi' yi ta bon kwènni lè vènè! se lan myi màzwùm ye yen. Li, bë ye leli le: «Oyì! Oyì! **Bàbilòn**, myi twun ye cinne ñkimmo', kwan lèb kan, kyità! bænnâ tì ku' wù nùn?» ¹¹Mè ci-ñkyì sem ye ku' ce, bë ye kwe, lè bë ta nywi ywætea, ntwi' se bwum bë ye bon ywum sem yan hwìnni fya' ba tî bë. ¹²Ywum sem màzwùm yi le: **gôl**, mè ñgwò! ye ta dñùmnâ! nùn, mè plé lwukea kyikyi ye ta bwum me! she mwu. Ywum ye bon be tì ku' kyì be le: ñgæ! nyé bë bë kæb shë, ywum ye bë cie lè mè myi mblæn, bë pa' tì yindò! lè ñgæ! ñkimmoa, bë sa' tì yindò! lè ñywum, kònndì lè ñgwò! ndo' ne bë ta lon le mablè. ¹³Bwum màzwùm bë tì ku' kònndi ywum me nwùm lwen kyï mèan, kònndì lè man ñgæ! ndo' ye bë tì nwùmndà! lwen. Be kyî tì bâ!, mèwu, wò! lè gwè nun, mè nà! lè mè po' nun, mè nyæmbâlì, kònndì lè mè màtwuà bye mè nyæmbâlì ta tè!. Be bë tì bwum kyï, bë fyosì bon mè son. ¹⁴Li, bë ye le' lè myi màzwùm le: «Ywum lwukea ye byin bë swunni, ye bwuâ byin fya!. Ñjònndì lè ywum nyànnja' yin gweân, byin ba tî yon cinni bë.» ¹⁵Mè ci-ñkyì sem bye cinni ñjònndì ke kwe myi màzwùm nun, bë ye dyiò! bë lèbbi ntwi' se yi ta bon kwènni lè vènè! se lan myi màzwùm ye yen. Be ye kwe, bë ywæta' bon ne!, ¹⁶lè bë ta le' le: «Oyì! Oyì! Yä pa' vènè! se she cinni myi twun se. Bwum byon swie mè plé lwukea ndo' ke nywi, mè plé màzwùm bë pànngea, bë bë tì nywi fñsea lè ywum nyànnja' ye bë cie lè **gôl**, bë ci tì lè ñgwò! lòn mèan. ¹⁷Son, kwan lèb kan, bë bwuli ñjònndì màzwùm.»

Mè gea-ci!, lè bwum bë bë ke ci! yan nun, kònndì lè mè ci-she ke ci! nun, lè bwum bye ta se cinni ke she mla' nun, bon hwæn li, bë dyiò! lèbbi. ¹⁸Ke nyen ye bë yen kyi win ye ta myi màzwùm twènni, bë ta kun le: «Bwi' yen kife! myi ndo' mbyî wě myi twun ye.» ¹⁹Li, bë ye kwe, bë hwèn kwùb, bë swi ke mwu, bë ta bon ne! ywætea, lè bë ta le' le: «Oyì! Yä pa' vènè! se she cinni myi twun se! Be lè ye ciâ bwum bye cinni mè cí' klwøkea ke du' ti mè ci-njònndì, son, kwan lèb kan, ywum màzwùm bwu nun fya! hwæn.»

²⁰Byin bye ke d  b, yw  n  n l   m  m  k  ' ye Mv  nnsw  b m  ke   myi m  zw  m. Byin,   wum Yes  , d  l  n  . Byin, m   ci-ntwum Yes  , k  nndi l   byin, m   ci-nleli ke   wum Mv  nnsw  b nun, d  l  n  , ntwi' se Mv  nnsw  b l  nnz     wum myi m  zw  m m   k  ' ke nywi byebbi ne bon be byin c  .

²¹Ke ny   yi, m  n yen cikpu' Mv  nnsw  b   kimmi nd  ',   sheli   gw  ' nd  ' ne be   kyibli w   li w  ',   d  w  ' nun ke cu' nun, l      t   le' le: «Le ne be ye B  bil  n dw  ' ke   gyo' l     kimmo', li, be ba t   yon yenni be. ²²Ke nlim ns  n twun yi, be ba t   kw  n mbe' ywo, se ta hw  bli, kwo fe' m     kwu m   ci-nshib, be ba t   ye ny   m  bo' ti ku' m  bo' ywo, sh  k   be yw  ' ku'   hw  bli   gw  ' w  '. ²³B   ba t     wanni win yenni kwe, sh  k   be yw  ' nleli nd  web d  am bon l   m  lib d  am. M   ci-  kyi s  m byon be   wum kl  w  kea bye lan   w  lu ke   gyo' zw  m.   wum byon nd  ' be t   ku'   wum hw  en p  ke a l     c  k  ' me mvili byibb  a.» ²⁴Li, be yennzi B  bil  n v  n  , ntwi' se ke myi m  zw  m nun, be cinne   wum bye wue m   ci-nleli ke   wum Mv  nnsw  b nun, l   bye wue   wum Yes  .   wum bye be wue ke   gy  ' wan nun hw  en, m   ci-  wu byan bi kwe.

19 ¹Ke ny   yi, m  n yw  ' w   m  b  t     wum m  ean nd  ' ne ta tw  mmi ke d  b, l      t   le' le: «Al  luy  ! Mv  nnsw  b nye' sw  t   b  wi',   cinni n  twu,   cinni t     kimmo'. ²Yi ky  t  ' yon ye nun t   lin yi ke mbyi nun, ye be t   ye lejk  m. A linn   ky  t  ' ns  b  ' ni ne be   wum mw  u gw  nnzi l   n  z  mmi nyon. A w  nnâ   j   m   ci-she byon bye be wue kwe.» ³M  b  t     wum m  zw  m k  nndi sh   be le: «Al  luy  , kyi win ye ta myi m  zw  m tw  nni ye su' n  n li, ye ba ml  a.» ⁴Ke kwan m  zw  m nun,   wumjk  m mwum b   bl  n ny  , l     wum ny   ye cinni n  zison ki  n swummi ke swi' Mv  nnsw  b, be mwumz  i nun, nun ne ke gba' lwun zw  m n  t  nmi. Be k   le' le: «Al  luy  , Am  n.»

  gw  n Mwen Nzwum  gan Mv  nnsw  b

⁵   kwu mwum nd  ' w  i ke moan gba' lwun, ye ta le' le: «Byin, m   ci-she Mv  nnsw  b, fe  n   n  twu l   Mv  nnsw  b nye'. Twul  n   nun, l   byin be ta nun yi, kwo fe'   wumjk  m, kwo fe'   w  s  !» ⁶Kwan se nun leli li, m  n yw  ' w   m  b  t     wum m  ean nd  ' ne t   tw  mmi w   pw    pw  ' ,   k  nndi hw  bli w   m  b  n, l      t   le' le: «Al  luy  , Nyeli nye' Mv  nnsw  b ne l  n   wum hw  en l     kimmo' t   lwun sea. ⁷B  i' dal  n  , b  i'   e  n   l   n  lwuka' nlim, b  i' konndi t   nun n  twu fe. Ntwi'   gw  n ne Mwen Nzwum  gan y   d  am she w  l  . M  myon t   k  n. ⁸Be fe   m  myon pl   nl  wen nd  ',    t   d  w  mn  ' n  n.» (Pl   nl  wen m  zw  m l  sa' m   she nl  ukea ne   wum Yes   be c  .)

⁹Cikpu' Mv  nnsw  b nd  ' k   sh   l   m  n le: «K  ' ke d  ew   nun le t  n l  wen si l     wum bye be loin le byi fi ki  n n  d  li d  am c  .» Cikpu' ni k  nndi t   le' le: «Seansean n  z  ' le' Mv  nnsw  b yi ye.» ¹⁰Kwan se m  n yw  ' li,

mùn swìtì nun me kwù bă mùn mwumnzi nun, son, à kà shé lè mun le:
 «Ba wù cì li. Mùn ni ku' ci-she wě wù, mùn kònndì bë wě mè ñgyinni býu
 bye yilâ leñkàem she Yesù be bon lisea. Son, mwumnzi Mvènnswàeb.»

Leñkàem se Yesù be lìsà' si, son se dyi mwü nleli me ci-nleli ke ñwum
 Mvènnswàeb nun.

Mwum ne nàn ke nyàembàli mpwebbi zwem

¹¹ Ke nyé yi, dëb welì, mùn yen nyàembàli mpwebbi ndɔ' kwainmè. Jin
 mwum ne nèan nun ke nyè be le Mwum-zu!. Be be tì ku' nun lon le Ci-
 lenkàem. À tă wì dwi ke nlimmi nun, à lin tì ku' kyità' ke mbyi nun. ¹² Me'
 yi nun ke mwu wě mè mpè win. À cinni ti mè tåem lwun ke mwu mèan. Be
 ko' nun jin ndɔ' ke nywi she mwum ndɔ' lìmmi kan, shi ku' be nun ne!. ¹³ Plè
 ne nun swiè ke nywi be mvæb seanseen. Jin shon be le Le! Mvènnswàeb.
¹⁴ Mè ñkwìn me suzàèn ne ke dëb be nun dwon ke nyè. Bon hwæn, be be
 ke me nyàembàli pwibba zwem, be be tì lè mè plé lwukea ke nywi bye be
 pwibba, lè be ta bwum me' she mwu. ¹⁵ Kàfà' pwu be mwum ni kwean
 ke ñwum, son se nun yé bwum bye ñgyô' wan lèan nun. À yé bon ywo lè
 ñjînnndì nun. À yé bwum nywòtea lè mè kwù wě tà she be ta sea sæbbi ke
 wæ! bă be kwannzi mèwu. Ke ncì ye nun yé cì li, à lìsa' le Mvènnswàeb
 nyenâ ñzwonzwò! lè bwum màzwùm. ¹⁶ Jin se be ko' ke plê nun lè ke mkpa'
 yon, à si le Mvèn ne län bwùlu mè mvèn, lè Nyeli ne län bwùlu mè nyeli.

¹⁷ Ke nyé yi, mùn yen cikpu' Mvènnswàeb ndɔ' ni ke zæ' nywɔ' nun ñsyi.
 À kun lè ñkwu kimmi, lè à tă le' lè mè kyè bye ta di zwô le: «Kiènnì, byin
 swɔli ke cìcì se Mvènnswàeb kèâ byin ji ndwun. ¹⁸ Ke kwe byin ye nwò'
 swibba. Nwò' màzwùm yi ye me mvèn, ye me ci-zwi' me suzàèn, lè mè
 suzàèn bon ne!, ye be tì ye me nyàembàli, lè bwum bye ta bon nèan nyè.
 Ye be tì ye me son lè ye bwum bye be lè mè mwù nyan, ye bwesò' lè ye
 bwumjkàem nun hwæn. Byin ye nwò' bwum hwæn pæ' ji..»

¹⁹ Kwan se nun leli li, mùn yen nyàèm zwimbyi' ni, mùn yen tì mè mvèn
 bye ñgyô' wan, lè mè ci-ndswi' wì byan. Be swɔlâ ke cìcì fɔ' lè bon dwi wì
 lè mwum nyé tă nàn ke nyàembàli zwem bon lè mè ci-wì byon. ²⁰ Son, be
 bæn nyàèm ni, be bæn tì ci-ntwum me mbwè' ne be ywum ñgwulea cí
 ke swi' shon. Ke ywum ñgwulea ye nun be cì yi nun, à pɔka' bwum bye
 be lè mòbù' nyàèm ni ke nywi yan, be mwumnzi tì ku' fɔkì shon. Li, be
 bæn nyàèm ni bon lè ci-ntwum me mbwè' ni nun, be dwiò' bon ke swu'
 win nun lè me!. Cìcì màzwùm, mvæb mpàn be nyàènnì kwe. ²¹ Bwum bye
 nzwoen, be wue bon lè kàfà' se be kwan ke ñwum ci-nàn nyàembàli. Li,
 mè kyè kiìn bon ne' dí lè nwò' bwum màzwùm.

Yì dswüm ñkæm

20 ¹ Ke nyé yi, mùn yen cikpu' Mvènnswàeb ndɔ' tă kyìllì ñwaì ye
 ke dëb. À be lè kyî ndɔ' ke fya' mòbænni. Kyî màzwùm ne be ta

mbyi ne kènme ke swu' win nun wō lè nun. À be tì lè n̄du' ȝwum kyibli ndɔ' ke fya' bænni tî. ²À bðn, à bæn nyàem ne gwili ȝgèà ni, nun ne dyi pwìn nywun, se lisa' le Satèn, à be tì m̄vèn mè swàb. Cikpu' ni kpæm nun lè n̄du' ȝwum màzwùm bā nun ton m̄kpimmea ke yi d̄wùm ȝkæm nun. ³Li, cikpu' Mvènnswàb ni d̄wiò' nun ke swu' win nun, à twò' be lè kyî, à kpimma' tì ȝwum swu', bā nyàem ni lækì bwum ȝgyâ' wan bwuli ti han a kén wòlì ke kwan se d̄wùm ȝkæm yi kà lankà!. Ké nyé yi, be ye nun donnzi bā nun ton kpem kwæ!

⁴Kwan se be lè mûn ke ce fya', mùn yen yì gba' lwun ndɔ'. Bwum be be zwem tònmi, be fe bon ȝkimmɔ' lè bon lannzì bwum mè kâ!. Mùn yen tì mè mpùn bwum be be kwie ke ȝgyâ' wan ntwi' se be be lejkæm se Yesù lisea shë, be she tì le' Mvènnswàb. Bwum màzwùm mwumnzì kan nyàem, shìkì be mwumnzì ku' fòkì shon. Be cinni kan m̄bù' nyàem ni ke swi!, shìkì à be ku' bon ke fya!. Be yimnì ywi be, be dñunmi sa' lè Yesù Kristò m̄ban a kén wòlì d̄wùm ȝkæm. ⁵Mè yimnì ywi ye zwimbyi' ye yi. (Ti lè bwum ywi bye fɔ', be yimni kan ywi han yì d̄wùm ȝkæm yi lan.) ⁶Tõn lwen si lè bwum bye yimnâ kâmmi nyimnì ywi she zwimbyi', be bi bwum Mvènnswàb. Yi ba tî bon kwènni lè ywi nyé mè m̄bì, ntwi' se à wòlì kan kim à cì tì bon swum ndɔ'. Be ye be mè ci-mfè sàtikâ! ke swi! Mvènnswàb, lè tì ke swi! Yesù Kristò. Be ye sa' lè nun m̄ban a kén wòlì d̄wùm ȝkæm.

Satèn pyiâ wì

⁷Kwan se d̄wùm ȝkæm yi ye län, be ye Satèn kwannzi ke nye njè. ⁸Li, à yé kén ke me ȝgyɔ' zwem hwæn, bā nun pøka' bwum. Se lisa' le ke Gôgè, kònndì lè Mâgôgè. À yé bwum bi swɔsi ke cìcì fɔ' bā bon bi ken wì d̄wi. Ke nswɔsi bwum màzwùm nun, be ye be mèan wë kye! ye ke moan du!. ⁹Be wa' kén, be lû ȝgyɔ' hwæn, be kén myi ye Mvènnswàb yili kanndi, kònndì lè cìcì se bwum Yesù be tòn kwe. Kwan se bon kanndi bon li, win ndɔ' waì ke d̄eb, ye busi bon, bon hwæn. ¹⁰Mvèn mè swàb ne be bwum pøkeá ni, be bæn nun, be d̄wiò' nun ke swu' win nun, cìcì se mveb mpàn be nyànnì kwe. Cìcì màzwùm, be lè be d̄wiâ nyàem zwimbyi' mbyî kwe bon lè ci-ntwum me mbwè!. Vènè! ye bon yenni kwe kpòn lè nywo!, shìkì se mlɔ'.

Kyità' she m̄mlòkâ'

¹¹Ké nyé yi, mùn yen gba' lwun twun ndɔ' she be pwèbbi, lè mwum ne be zwem n̄tònni. Dèb bon lè ȝgyɔ' nywuka' ke swi' shon, be yen ka tî yon be. ¹²Mùn yen tì bwum ywi, bwess' lè bwum ȝkæm hwæn, à bi ke swi' gba' lwun dyikea. Mwum ndɔ' wèli yì dèwà ndɔ!. Dèwà ndɔ' se be be lon le dèwà nzison be tì ku' kwe, be welì tì son. Be be mwum hwæn ne ywiâ nùn kyità' lànnzi ke nywi swum se nun be cì wë tà she be kɔ' ke

dèwà yi nun. ¹³Kwo fe' bwum bye ywie mlă', mè dū' hwæn kwannzi bon fe. Ywi, kònndì lè Ñsòn-bwum-ywi, fe fyɔ̄si bwum bye be kwe hwæn. Bon hwæn li, fe lannzì bon kyitâ' ke nywi swum se bon be cì nun. ¹⁴Ti lè Ywi, kònndì lè Ñsòn-bwum-ywi, fe dwiò' bon ke swu' win nun. (Ke swu' win màzwùm nun se bwum ye ywi nyé mè mbì ywi kwe.) ¹⁵Mwum ne jin shon be kän kɔ̄a ke dèwà nzison nun, fe dwiò' tì ku' nun ke swu' màzwùm nun.

Dëb she nywæb, lè ñgyɔ̄' nyé nywæb

21 ¹Ke nyé yi, mùn yen dëb she nywæb, mùn yen tì ñgyɔ̄' nyé nywæb. Dëb she ndunmi, fe lè se nyukeâ bon lè ñgyɔ̄' nyé fe mbyî. Du' ndwun be kän tî. ²Mùn yen myi sanmi ye jin shon si le Yérusàlém she nywæb, se ta kyìlì ñjwài ye ke dëb ke moan Mvènnswàeb. Be lè ye ti fɔ̄si wé mwâ' mlib ndɔ̄ ne fɔ̄si nywi yon lè nun kénme cí dæm. ³Mùn ywo' ñkwu kimmi ndɔ̄ ye ta leli, ñkwu màzwùm wai ke gba' lwun zwem, lè ye ta shè le: «Mvènnswàeb bænnâ cí tòn shon jene ke nyinnim bwum nun, à yé tòn kwe lè bon mban. Li, fe ye be ñjkwin bwum byon. Nun ne', Mvènnswàeb yé ku' konni lè bon. ⁴À yé bon mè dū' kwon ke me'. Ywi bà tî fe. Be ba tî ywi shi, shikì be kwe. Vènè! ba tî ku' bon fe, ntwi' se mè pwìn ywum hwæn be lè ye mlâ.»

⁵Mwum ne be ke gba' lwun zwem nòtòmni dunmi leli, à shè le: «Jene, mùn tâ ywum hwæn pæ' fyòsi be nywæb.» À kònndì tì mùn shè le: «Kɔ' ñzæ' le' ye ke dèwà nun ntwi' se ñzæ' le' yêm yi leñkâem, ye be tì ye mwum wòli à tè' zwùm lè yon.» ⁶Mwum màzwùm shè tì mùn le: «Mè le' hwæn mlâ. Mùn ne dyi ñdunmi ywum hwæn, mùn fe tì mmlòkâ' ywum hwæn. Mùn ni zwimbi', mùn fe tì lwàeb fe. Mwum ne ñlim ta fyo, mùn yé nun mlâ' fe dindin. Mlâ' màzwùm ta kwan ke mwu dū' ye ta ñzison fe. ⁷Mwum ne yé wì ñgyâ' wan lèan, mùn yé nun dàsì màzwùm fe. Mùn yé fe Mvènnswàeb nyon, li, à fe ku' mwèn nyèm. ⁸Son, ti lè mè ci-nci' fyèbbi, bye mè ci-yi, lè bwum bye ba ywâli lè Mvènnswàeb, kònndì lè bwum bye ta mè le' mbyibba cí, lè mè ci-ñwuka' bwum, mè ci-nzæmmì, lè mè ci-ncikâ' me mvili fyibba, bye ta yì fɔ̄ki mwumzì, lè mè ci-me mbwè', bon hwæn li, cí tòn shan suku' ke swu' win nun, cìci' se win, kònndì lè mwèb mpàn ta nyènnì kwe. Cìci' màzwùm se fe yé ywi nyé mè mbì ywi kwe.»

Yérusàlém she nywæb

⁹Cikpu' Mvènnswàeb ndɔ̄ kìn ke cì shêm. À fe ke nyinnim mè cikpu' shanmbì nun bye be lè mè kwêb ke fya'. Mè kwêb màzwùm fe lè yì vènè' mmlòkâ' ke nlim lwinncâ. À bén, à shè lè mùn le: «Kiîn, mùn lisâ' wù mlib ne Mwèn Nzwumïgan yé shé.» ¹⁰Ke kwan si nun, Mpùn Mvènnswàeb bén mùn nywi. Cikpu' Mvènnswàeb twelò' mùn ke mwu kpa' ndj' ne fe zwozwô. Ke kwe, à lisâ' mùn Yérusàlém, myi sanmi màzwùm fe kyìlì

ḥ̄wàì ye ke d̄eb ke moan Mvènnswàèb. ¹¹ N̄twu Mvènnswàèb ñe ke nlim, li, myi yi ñe d̄wùmnà' wé ḥ̄gwò' nlwen ndɔ' ne ñe ta lon le jæsipè, lè a ta bwum me' she wé d̄ænnglæ'. ¹² Be bwemme kwùmkwùm nye twun ndɔ', ñe kandi myi màzwùm. Be dwoe mè ḥ̄wum nye wûm blàn bî. Ke me ḥ̄wum nye wûm blàn bî ni nun, mè cikpu' Mvènnswàèb ñe kwe dyikea m̄bɔ'-m̄bɔ'. Ke yi pliplì zwem, ñe koe mè myi mè d̄wòn bwén Izràél, à bi wûm blàn bî. ¹³ Mè ḥ̄wum nye ñe ñlè-lè ke me fyà' nyí nun hwæn. Se lisa' le, ke bwùm-nywɔ', mè ḥ̄wum nye nlè, ke pyì-nywɔ', mè ḥ̄wum nye nlè, ke mbemwù, mè ḥ̄wum nye nlè, ke leànnji, mè ḥ̄wum nye nlè. ¹⁴ Mè ḥ̄gwò' ndɔ' ñe kwe wûm blàn bî. Ke me ḥ̄gwò' màzwùm zwem, ñe koe mè myin mè ci-ntwum Mwen Nzumngan. Mè kwû kwùmkwùm nye sati ke me ḥ̄gwò' yi zwem.

¹⁵ Cikpu' Mvènnswàèb ne ñe mûn le' màzwùm shë ñe lè ñtwò' ndɔ' ye ñe ci lè ḡòl ke fya!. N̄twò' ye ñe be ywum f̄keea nun ye. À wa!, à kèn mgbònmgbón myi fô, à fô' tì ku' twutwu mè ḥ̄wum nye, à kònndì lâb lâbbi kwùmkwùm nye fô. ¹⁶ Mè fyà' nsõn ñe nyî, ye cinne lâb lâbbi m̄banmban. Mwum màzwùm fô' myi lè ñtwò' yon. Lâb lâbbi ñe swum me kilomètâ ñkäm mbì lè ñdu' mbì. Mgbònmgbón myi lè ñlâb ye yon lâbbe ke zwô be m̄banmban. ¹⁷ Cikpu' tòn ni kèn tì ku' kwùmkwùm nye f̄keea. Ñlâb ye kwùmkwùm nye lâbbe ke zwô ñe mè metà mwum shanmbì blàn bî. À twele m̄bòkì màzwùm lè m̄bòkì ne bwum ta ywum f̄keea nun kwan hwæn. ¹⁸ Be bwemme kwùmkwùm nye màzwùm lè ḥ̄gwò' nlwen ndɔ' ne ñe ta lon le jæsipè. Ti lè myi yôn ne!, ñe gwe yon lè ḡòl seanseen, ye ñe pweb wé d̄ænnglæ!. ¹⁹ Mè ḥ̄gwò' ñe ñe bwemme mè kwû kwùmkwùm nye ñe lè mè ḥ̄gwò' lwukea kyikyi. ḥ̄gwò' nyé zwimbyi' ñe nyé ñe ta lon le jæsipè. Nyé mè mbì ñe nyé ñe ta lon le sàfr. ḥ̄gwò' nyé mè nlè ñe nyé ñe ta lon le àgatè. Nyé mè nnyì, ñe lon nun le èmèròdè. ²⁰ Nyé mè nshâen, ñe lon nun le ònisi. Nyé mè mfýuru, ñe lon nun le kònàlîn. Nyé mè nshanmbì be krizòlì!. Nyé mè nini be béril. Nyé mè ntânnì be tòpâzè. Nyé mè ñwûm be klizòplâzè. Kì-wûm blàn m̄bò' ñe jæsén. Kì-wûm blàn bî ñe àmètisì. ²¹ Ti lè yì cicì ndun wûm blàn bî yi, ñe cie yon lè mè ḥ̄gwò' ye ñe ta lon le péril. Be cie ḥ̄wum nye fô' lè péril m̄bò' ku!. Mè mbyi ñe ñe sænne ke myi ñe lè ḡòl seanseen, ñe ñe sanmi wé mlâ!. ²²

Kè myi màzwùm nun, mûn yen kan nyenswàèb kwe, ntwi' se Nyeli nye! Mvènnswàèb ndwun bon lè Mwen Nzumngan bi kwe, bon ñe bwum ta d̄oa. ²³ Nywò' tâ ka d̄wùm kwe, shìkì nywi' pweb ku!, ntwi' se ñtwu Mvènnswàèb ta ḥ̄wanni fe. Mwen Nzumngan ne dyi wé lâm. ²⁴ Bwum ñe cë ḥ̄gyo' zwem ye ñyòn kènni kwe ke nyen ye ñe ta ḥ̄wanni màzwùm yenni. Li, mè mvèn bye cë ḥ̄gyo' zwem shî tì ku' ñjònndì nyan. ²⁵ Mè ḥ̄wum nye yé su' tòn kwan hwæn ñlwolwon, ntwi' se kpòn bà tî pyì ke myi màzwùm nun. ²⁶ N̄twu ye ḥ̄gyò' wan, kònndì lè ñjònndì, ñe ye kìn lè yon ke myi màzwùm. ²⁷ Son, ywum býibba ba dûn kwe, shìkì mè ci-nçí

byebbi bon lè mè ci-me mbwè' kej' mwù kwe. Suku' bwum bye mè myin yan ni ñkɔa ke dèwà nzison nun, bon be ye dun kwe. Dèwà màzwùm, she Mwen Nzwumñgan se.

22 ¹Ke nyé yi, cikpu' Mvènnswàèb ni lisà' mùn du' nyé tå bwum nzison fe. Du' màzwùm be dwùmnà' wé dàennglæ!. Mwù du' màzwùm wai ke gba' lwun se Mvènnswàèb cinni nun bon lè Mwen Nzwumñgan. ²À be kyì ke nlim mbyi ne be ke myi màzwùm nun. Ke moan du' ni, mè njì ñgæ' be ta bwum ñzison fe twæbbe kwe mè fyà' bî hwæn. Be ta san ke dwùm fɔ' nun yì kàemmí wûm blàn bî. Nywi' be làn mbø', be san yì gwùm. Man me ñgæ' màzwùm be tì ku' mvili, ye be bwum be cë ñgyɔ' zwem mè ñgwènnjgwèn kimnzi. ³Ñke Mvènnswàèb ba tì bwum ñænni ke myi màzwùm nun. Mvènnswàèb yë gba' lwun shon yë bon lè Mwen Nzwumñgan. Li, mè ci-nci she byon ye nun mwumnzzi. ⁴Be ye bén swi' shon yenni, li, be ko' ku' bon jin shon ke swi'. ⁵Kpòn bâ tì pyì kwe. Be ba tì lâèm nyænnzi, shikì nywɔ' dwùm ku', ntwi' se ñwanni Nyeli Mvènnswàèb ye dwùm kwe. Li, be ye lwun sea kwan hwæn.

⁶Ke nyé yi, cikpu' Mvènnswàèb shè lè mùn le: «Ñzæ' le' ye yi ye lèjkàem, ye be tì ye mwum wòli à tè' zwùm lè yon. Nyeli nyé! Mvènnswàèb ne tå mè ci-nleli ke ñwum yon nun Mpùn nyon fyi ke nywi, à fyiâ cikpu' nyon bâ nun kiìn mè ci-she byon swum se kâ bénkà' lisea.» ⁷Yesù shè le: «Ywôení fe', mùn tå kìn ke kwan kwæ' nun. Tõn lwen si lè bwum bye ta ñzæ' le' ye Mvènnswàèb kwàsi ke dèwà se nun ywo, be mwumnzzi yon.»

⁸Mùn Jân, mùn yennâ ywum màzwùm lè ze', mùn ywɔ' tì yon lè ywi!. Kwan se mùn ywɔ' yon li, mùn kònndì yon yenni, mùn kèn switì ke me kwù cikpu' Mvènnswàèb nyé be mùn ywum màzwùm lisea bâ mùn mwumnzzi nun. ⁹Son, à kâ shè lè mùn le: «Ba wù cì li. Mùn ni ku' ci-she wë wù, mùn kònndì be wë mè ñgyinni byû mè ci-nleli ke ñwum Mvènnswàèb nun, lè tì wë bwum be ta ñzæ' le' ye dèwà se nun dwon. Son, mwumnzzi Mvènnswàèb.» ¹⁰Ke nyé yi, à kònndì tì mùn shè le: «Ba wù gwùmnzi ñzæ' le' ye Mvènnswàèb kwàsi wu ke dèwà se nun. Ntwi' se ywum màzwùm ye bén mbiyimmi. ¹¹Ke à si li, bwum be ta byebbi cí, be ken lè mbyi lè ñci byebbi yan. Bwum be yili mè le' kwènnjin, be ken mbyi lè kwú kèn shan. Ti lè bwum be ta lwen cí, be ken mbyi lè ñci lwen yan. Mwum ne dyi ñsanmi ke swi' Mvènnswàèb, à ken mbyi lè ñdwon Mvènnswàèb.»

¹²Yesù shè le: «Mùn tå kìn ke kwan kwæ' nun. Mùn yë kìn lè dàsì fya', mùn fe mwum hwæn ke she se nun cie nun. ¹³Mùn ni ñdunmi ywum hwæn, mùn be tì ku' mìmljàkà' ywum hwæn, mùn ni zwimbyi!, mùn be tì lwæb be. ¹⁴Tõn lwen si lè bwum bye ta mè plè byan sæbbi. Bon be cinni mbyi ne bon ye dun ke myi màzwùm nun, be ji tì ku' gwùm ñgæ' se ta bwum ñzison fe. ¹⁵Ti lè mè ci-nci byebbi, mè ci-ncikà' me mvili byibbo, mè ci-nzæmmi, mè ci-hwæn, mè ci-ñwuka' bwum, mè ci-mwumnzzi yi

fôkì, lè bwum ñye yili ñshè me mbwè!, bon hwæn li, ñe ba dun ke myi màzwùm nun.

¹⁶ «Mùn Yesù, mùn ne fyii cikpu' nyèm bă nun kiùn ywum màzwùm sannzi lè mè ñkwìn bwum ñyêm. Mùn ni ke mvu bwum mvèn Dàvíd nun, mùn ni tì ku' nywæ' ne tă ñwùm moan shikpon.»

¹⁷ Mpùn Nsanmi bon lè ñlib dæm, ñe ta shè ñbanmban le: «Kìîn!» Mwum ne tă ñzæ' le' ye ywo, à she tì ku' le: «Kìîn!» Mwum ne ñlim ta fyo, à kiùn mlă' ye ta ñzison fe yë. Mwum ne yili yon, ñe ye nun yon fe ñindin.

¹⁸ Byin ñe ywoâ ñzæ' le' ye Ñvènnswàeb kwàsi ke ñewà se nun, konnènì. Mùn Jân, mùn shè byin le a mwum ndo' lwùm ñzæ' le' ndo' kònndi mbyî ke ywum ye mùn kɔ' ke ñewà se nun, Ñvènnswàeb yë nun yì vènè' kònndi ke nywi wë tà she ñe kɔ' ke ñewà se nun. ¹⁹ Mwum ndo' lwùm ñzæ' le' ndo' njili wë tà she mùn kɔ' ke ñewà se nun, Ñvènnswàeb bâ nun ñunnzi ke myi, shìki à fe ku' nun gwùm ñgæ' she ta bwum ñzison fe.

²⁰ Mwum ne dyi ke le' màzwùm nun kimmi tă shè le: «À si li, mùn tă kìn ke kwan kwaë' nun.» Bwi! yili le se ñe li. Nyeli nye! Yesù, kìîn!

²¹ Nyeli nye! Yesù ñgænnì byin, byin hwæn.